

© 1971

OMNIBUS

1000 haastateltavaa 2 kertaa kuukaudessa

taloustutkimus oy

KEHITYSYHTEISTYÖ

UM/Kehitysyhteistyöosasto

Lokakuu 2003

SISÄLLYSLUETTELO

1.	JOHDANTO	1
1.1	Taustaa	1
1.2	Kohderyhmä, tutkimusmenetelmä ja toteutusajankohta	1
1.3	Tutkimusaineiston käsittely ja T-testi	1
1.4	Tutkimustulosten raportointi ja esitetyt kysymykset	1
2.	YHTEENVETO	2
3.	SUOMEN VALTION KEHITYSYHTEISTYÖ	3
3.1	Suomen kehitysyhteistyön kohdistaminen	3
3.2	Syyt kehitysyhteistyön kohdistamiseen tietyille alueille	3
3.3	Kehitysyhteistyön alakohtainen kohdistaminen	4
3.4	Suomen kehitysyhteistyön tärkeimmät päämäärät	4
4.	SUOMEN KEHITYSYHTEISTYÖTÄ KOSKEVAT MIELIPITEET	5
4.1	Suomen kehitysyhteistyön osuus BKT:stä	5
4.2	Kuinka suuri Suomen kehitysyhteistyön osuuden tulisi olla BKT:stä	5
4.3	Mielipiteet YK:n suosituksesta	5
4.4	Suomen kehitysyhteistyötä koskevat mielipiteet	6
5.	KAUPPA- JA KEHITYSYHTEISTYÖPOLITIIKAN VÄLINEN SUHDE	7
6.	KAHDENVÄLINEN JA MONENKESKINEN YHTEISTYÖ	8
7.	SUOMALAISTEN SAAMA KEHITYSYHTEISTYÖTÄ KOSKEVA TIETO	9
7.1	Suomesta saatava virallinen tieto	9
7.2	Vastaaajien käyttämät tietolähteet	10
8.	YRITYSTEN TOIMINTAA KOSKEVAT MIELIPITEET	11
9.	KANSAINVÄLISET PÄÄOMAVIRRAT JA TOBININ VERO	12
10.	YK:N VUOSITUHATJULISTUS	13
10.1	Vuosituhatjulistuksen tavoitteet	13
10.2	Tietolähteet vuosituhatjulistuksen tavoitteista	13
10.3	Kolme tärkeintä vuosituhattavoitetta	13
10.4	Kontaktit kehitysmaihin	14

1. JOHDANTO

1.1 Taustaa

Tämän tutkimuksen on tehnyt Taloustutkimus Oy **Ulkoasiainministeriön** toimesta. Tutkimuksen tavoitteena oli selvittää suomalaisten mielipiteitä ja tiedontasoa kehitysyhteistyöstä. Osaa tutkimuksessa selvitettävissä olevista asioista on tutkittu myös aikaisemmin, vuosina 2000, 2001 ja 2002.

1.2 Kohderyhmä, tutkimusmenetelmä ja toteutusajankohta

Tutkimus toteutettiin Omnibustutkimuksen osana henkilökohtaisina haastatteluina vastaajien kodeissa. Tutkimuksen otoskoko on 1010 henkilöä ja kohderyhmänä oli maamme 15–74-vuotias väestö Ahvenanmaan maakuntaa lukuunottamatta. Otos muodostettiin kiintiöpoiminnalla, jossa kiintiöinä ovat ikä-, sukupuoli-, lääni- ja kuntatyypijakautuma. Haastatteluja tehtiin 91 paikkakunnalla, joista kaupunkeja oli 45 ja muita kuntia 46. Otos on painotettu kohderyhmää vastaavaksi. Painotetut N-luvut vastaavat Suomen 15–74-vuotiasta väestöä tuhansina.

Haastattelut tehtiin 15.9 – 30.9.2003 välisenä aikana. Haastattelutyöhön osallistui 58 Taloustutkimus Oy:n koulutettua tutkimushaastattelijaa. Tätä tutkimusta varten haastattelijoille annettiin kirjalliset työohjeet. Haastattelijoiden työskentelyä valvottiin haastattelijakohtaisilla atk-taulukoinneilla sekä vastaajille tehdyillä pistokokeilla.

1.3 Tutkimusaineiston käsittely ja T-testi

Tutkimusaineisto on käsitelty Taloustutkimus Oy:n laitteistoilla ja ohjelmistoilla. Tuloksessa on käytetty t-testiä, joka mittaa kunkin taulukkoelementin kohdalla, poikkeako luku jäännösryhmästä enemmän kuin mitä satunnaisvaihtelun osuus on 95%:n luotettavuustasolla. Tähti (*) luvun vieressä osoittaa, että ero on merkitsevä.

1.4 Tutkimustulosten raportointi ja esitetyt kysymykset

Raportissa esitetään tutkimuksen tärkeimmät tulokset. Yksityiskohtaiset tulokset löytyvät raportin liitteenä olevista taulukoista. Raportin mukana toimitetaan myös kalvot raportissa esitetyistä kuvioista. Toimeksiantoon sisältyneet kysymykset sekä käytettävissä olevat taustatietokysymykset ovat tämän raportin liitteenä.

2. YHTEENVETO

Vastaajien mielestä kehitysyhteistyön tärkein kohdealue on edelleen Afrikka. Suomen lähialueiden (Venäjä) ja Baltian maiden merkitys on vähentynyt, etenkin Baltian maita ei mielletä aikaisemmalla tavalla kehitysyhteistyökohteiksi. Avun kohdistamisen ensisijaisina syinä mainitaan edelleen alhainen elintaso ja köyhyys, yleinen avuntarve sekä huonot olot tai kurjuus.

Suomen kehitysyhteistyötä halutaan kohdistaa erityisesti terveydenhuoltoon/väestökysymyksiin ja opetukseen. Kohdealoista vähiten merkitystä on edelleen yritys- ja pankkitoiminnalla, energia-/kuljetusalalla, tietoliikenteellä ja metsätaloudella. Tärkein kehitysyhteistyön päämäärä on kehitysmaiden auttaminen omavaraisuuteen ja tartuntatautien torjunta.

Tutkimuksen mukaan suomalaiset saavat riittävästi tietoa kehitysyhteistyöstä ja kehitysmaista. Tärkeimpiä tietolähteitä ovat televisio ja sanomalehdet. Eri tietolähteiden tärkeyttä koskevissa mielipiteissä ei ole tapahtunut suuria muutoksia vuosien 2000–2003 aikana.

Viranomaisten, tiedotusvälineiden ja kansalaisjärjestöjen jakamia tietoja kehitysyhteistyöstä ja kehitysmaista pidetään yleisesti ottaen luotettavina. Luotettavimmaksi arvioidaan jälleen viranomaisten jakama informaatio.

Suomalaisten tietotaso oman maan kehitysyhteistyön volyymistä on varsin hyvä. Lähes kaksi viidestä tietää Suomen kehitysyhteistyön oikean tason. Niiden osuus, jotka eivät osaa arvioida tasoa lainkaan, on edelleen suhteellisen pieni. Suurin osa vastaajista kannattaa kehitysyhteistyön osuuden kasvattamista.

Suomen harjoittamaan kehitysyhteistyöhön ollaan melko tyytyväisiä. Suomea pidetään aktiivisena ja aloitteellisena ja kehitysyhteistyö arvioidaan tulokselliseksi ja tehokkaaksi. Suurin osa vastaajista on myös tyytyväisiä Suomen reagoinnin nopeuteen, avun määrään ja kohteiden valintaan.

Suomalaiset näyttäisivät suosivan tällä hetkellä enemmän monenkeskistä yhteistyötä kehitysyhteistyöprojekteissa. Vuonna 2002 vastaajien enemmistö kannatti molempien tukimuotojen käyttämistä. Tobinin veroa koskevissa näkemyksissä ei ole tapahtunut suuria muutoksia vuosina 2001-2003.

Yleisesti ottaen suomalaiset eivät ole tietoisia YK:n vuosituhatjulistuksesta. Ne vastaajat, jotka sanoivat olevansa tietoisia siitä, pitivät julistuksen tärkeimpinä tavoitteina äärimmäisen köyhyyden ja nälän poistamista, peruskoulutuksen tarjoamista kaikille, sukupuolten tasa-arvon edistämistä/naisten aseman parantamista ja tartuntatautien vastaista taistelua.

3. SUOMEN VALTION KEHITYSYHTEISTYÖ

3.1 Suomen kehitysyhteistyön kohdistaminen

Yli puolet vastaajista (56%) haluaisi kohdistaa Afrikkaan Suomen kehitysyhteistyön pääresurssit. Vaikka kehitysyhteistyön kohdistamisessa Afrikkaan ei ole havaittavissa suuria taustaryhmäkohtaisia eroja, voidaan todeta, että hieman muita vastaajaryhmiä useammin sitä kannattavat naiset, 60–74-vuotiaat ja yli 40.000 €/v tienaat kotitaloudet.

Seuraavaksi eniten kehitysyhteistyötä tulisi vastaajien mukaan kohdistaa Suomen lähialueille, lähinnä Venäjälle (12 % vastaajista). Venäjälle tai lähialueille kohdistaisi kehitysyhteistyövaroja suhteellisesti muita useammin miehet, 40–59-vuotiaat, maanviljelijät ja toimihenkilöt.

Uusimman tutkimuksen mukaan arviolta viisi prosenttia vastaajista kohdistaisi eniten kehitysyhteistyötä kotimaahan, kun vuoden 2002 tutkimuksessa vain prosentti vastasi näin.

Jonkin verran mainintoja saavat myös Aasian maat (4%), Lähi-Itä (3%), Etelä- ja Väli-Amerikan maat (2%), Keski- ja Itä-Euroopan maat (2%), Baltian maat (2 %), Balkanin maat (1 %) ja Afganistan (1 %).

3.2 Syyt kehitysyhteistyön kohdistamiseen tietyille alueille

Yleisimpänä syynä kehitysyhteistyön kohdistamiseen tietyille alueille mainitaan kohdemaan alhainen elintaso/köyhyys (32% vastaajista). Erityisesti vanhemmat vastaajat (60–74-vuotiaat) ja eläkeläiset painottavat tätä syytä kehitysyhteistyön kohdistamisessa. Seuraavaksi useimmiten kehitysyhteistyön kohdistamisen syyksi riittää vastaajien mielestä kohdemaan ihmisten avuntarve (22%).

Viidesosa vastaajista katsoo tarpeeksi hyväksi syyksi kohdistaa kehitysyhteistyötä niille alueille, joissa on huonot olot ja kurjuutta. Syiksi on mainittu myös nälänhätä (17%), riittämätön terveydenhuolto/lääkeavuntarve (11%), vedenpuute/vesiongelmat (9 %), sodat/levottomuudet/riidat (7%), ongelmat (7%) ja kehitysyhteistyön antama myönteinen vaikutus Suomelle (7%).

Vuoden 2002 tutkimuksessa 14 % kaikista vastaajista halusi kohdistaa kehitysyhteistyötä sukulaiskansoille, mutta tässä tutkimuksessa sukulaiskansoille kohdistavien määrä on pudonnut viiteen prosenttiin. Tutkimuksessa mainituista kohdistamissyistä selkeimmin osuuttaan ovat kasvattaneet muun muassa alhainen elintaso/köyhyys, avuntarve ja riittämätön terveydenhuolto/lääkeavuntarve.

3.3 Kehitysyhteistyön alakohtainen kohdistaminen

Seuraavaksi vastaajia pyydettiin kertomaan oma mielipide kehitysyhteistyön alakohtaisesta kohdistamisesta.

Lähes neljä vastaajaa viidestä katsoo, että Suomen pitäisi suunnata kehitysyhteistyöhön osoitettuja resursseja terveydenhuoltoon ja väestökysymyksiin. Näitä aloja painottavat suhteellisesti muita vastaajia useammin naiset ja 40–59-vuotiaat vastaajat.

Hieman alle puolet (46%) vastaajista haluaisi suunnata kehitysyhteistyötä opetukseen. Arviolta kaksi viidestä kokee viemäröinnin ja vesihuollon tärkeimmäksi kehitysyhteistyön kohteeksi, kun taas suunnilleen saman verran vastaajia haluaa suunnata eniten resursseja kohdemaiden ihmisoikeuksien, demokratian, tasa-arvon ja hyvän hallintotavan kehittämiseen.

Vesihuollon ja viemäröinnin kannalla ovat useimmiten vanhemmat ihmiset, eläkeläiset ja yrittäjät. Ihmisoikeuksien, demokratian, tasa-arvon ja hyvän hallinnon kehittämistä kehitysyhteistyön kautta kannattaa erityisesti nuoret (15–24-vuotiaat) ja opiskelijat.

3.4 Suomen kehitysyhteistyön tärkeimmät päämäärät

Vastaajille lueteltiin vaihtoehtoisia kehitysyhteistyön päämääriä ja heitä pyydettiin kertomaan mielestään Suomelle tärkeimmät. Useista mainituista päämääristä ei löytynyt yhtä selvää 'ylitse muiden' vaihtoehtoa.

Kaksi vastaajaa viidestä pitää kuitenkin tärkeimpänä kehitysyhteistyön päämääränä kehitysmaiden auttamista omavaraisuuteen. Seuraaviksi suosituimmiksi päämääriksi osoittautuivat kehitysmaiden köyhyyden vähentäminen (36% vastaajista), maailmanlaajuisen turvallisuuden lisääminen (34%), rauhan turvaaminen kehitysmaissa (34%) ja tartuntatautien (esim. HIV ja AIDS) torjunta (33%).

Tasa-arvon, kansanvallan ja ihmisoikeuksien edistämistä pitää Suomen tärkeimpänä kehitysyhteistyön päämääränä noin kolmasosa vastaajista, neljäsosa kokee tärkeimmäksi väestönkasvun hillitsemisen ja suunnilleen saman verran vastaajia ilmoittaa tärkeimmäksi tehtäväksi rikkaiden ja köyhien maiden varallisuuserojen taasoittamisen. Hieman toissijaisimpina kehitysyhteistyön päämäärinä pidetään taloudellisen vuorovaikutuksen lisäämistä, suomalaisten yritysten auttamista kehitysmaiden markkinoille ja Suomen ja suomalaisten kansainvälistymistä.

4. SUOMEN KEHITYSYHTEISTYÖTÄ KOSKEVAT MIELIPITEET

4.1 Suomen kehitysyhteistyön osuus BKT:stä

Vastaajista 38% arvioi oikein tai tietää Suomen kehitysyhteistyön osuuden BKT:stä olevan 0,3 prosenttia. Oikein vastanneita on suunnilleen yhtä paljon kuin vuonna 2002 (37%). Vastaajista kymmenesosa arvioi osuuden pienemmäksi, kun taas 37% arvioi sen suuremmaksi kuin 0,3%. Vastausvaihtoehtoja oli aikaisempien tutkimusten tapaan yhdeksän.

4.2 Kuinka suuri Suomen kehitysyhteistyön osuuden tulisi olla BKT:stä

Vastaajista 16% on sitä mieltä, että nykyinen 0,3 prosentin taso on oikea. Tätä pienempää osuutta piti oikeana neljä prosenttia vastaajista. Osuuden kasvattamista 0,5 prosenttiin kannattaa neljäsosa vastaajista, osuuden kasvattamista 0,7 prosenttiin pitää oikeana hieman yli kolmannes (32%). Yhden tai sen ylittävää osuutta pitää oikeana 18% vastaajista.

Uusimman tutkimuksen tulokset ovat hyvin saman suuntaisia vuoden 2002 tulosten kanssa eli yleisesti ottaen vastaajien enemmistö olisi valmis kasvattamaan kehitysyhteistyöhön suunnattavia resursseja ainakin jonkin verran.

4.3 Mielipiteet YK:n suosituksesta

Vastaajista 68% (2002: 70%) pitää YK:n antamaa prosenttimääräistä suositusta tarpeellisena, koska vain siten saadaan riittävästi rahaa parhaan tuloksen saavuttamiseksi kehitysyhteistyössä. Vastaajista 27% on kuitenkin sitä mieltä, että prosenttimääräistä suositusta ei tarvita, koska parhaaseen tulokseen päästään kiinnittämällä huomiota muihin asioihin.

4.4 Suomen kehitysyhteistyötä koskevat mielipiteet

Tehokkuus ja onnistuneisuus

Suomen kehitysyhteistyön arvioi melko tehokkaaksi ja onnistuneeksi noin kolme neljäsosaa vastaajista (2002: 72%). Melko tehottomaksi ja epäonnistuneeksi Suomen kehitysyhteistyötä arvioi noin viidesosa vastaajista (2002: 20%).

Tyytyväisyys reagointinopeuteen ongelmatilanteissa, avun määrään ja kohteiden valintaan

Vastaajien selkeä enemmistö on tyytyväinen Suomen toimintaan erilaisissa ongelmatilanteissa. Arviolta yhdeksän vastaajaa kymmenestä on tyytyväinen niin reaktion nopeuteen, avun määrään kuin kohteiden valintaan. Tyytyväisyyden taso on suunnilleen samalla tasolla kuin vuoden 2002 tutkimuksessa.

5. KAUPPA- JA KEHITYSYHTEISTYÖPOLITIIKAN VÄLINEN SUHDE

Vastaajia pyydettiin arvioimaan Suomen kauppapolitiikan ja kehitysyhteistyöpolitiikan välistä suhdetta. Jos verrataan vuosien 2002 ja 2003 tutkimuksia voidaan todeta, että kauppa- ja kehitysyhteistyöpolitiikan välinen suhde on pysynyt vuoden aikana ihmisten mielissä suhteellisen muuttumattomana.

Vastaajista 41% (2002: 43%) on sitä mieltä, että kauppa- ja kehitysyhteistyöpolitiikan tavoitteiden tulee olla sopusoinnussa keskenään. Noin neljäsosa (2002: 22%) vastaajista taas sanoo, että kauppapolitiikkaa pitää harjoittaa siten, ettei se syö pohjaa kehitysyhteistyön onnistumiselta.

Vastaajista 16% (2002: 18%) ilmoittaa, että kauppapolitiikkaa ja kehitysyhteistyöpolitiikkaa ei tule sekoittaa toisiinsa, kun taas 13% (2002: 13%) vastaajista sanoo, että kehitysyhteistyön pitää tukea suomalaisten yritysten vientiponnistuksia.

6. KAHDENVÄLINEN JA MONENKESKINEN YHTEISTYÖ

Vastaajilta kysyttiin myös, kumpaa he pitävät tehokkaampana: kahdenvälistä vai monenkeskistä yhteistyötä.

Kaksi vastaajaa viidestä pitää tehokkaampana monenkeskistä yhteistyötä, missä Suomi on yhteistyössä eri YK-järjestöjen tai kansainvälisten rahoituslaitosten kanssa. Hieman yli kolmannes (33%) taas katsoo, että kahdenvälinen yhteistyö, jossa Suomi on yhteistyössä eri kumppanimaiden kanssa, on tehokkaampaa. Arviolta viidesosa on sillä kannalla, että molemmat tukimuodot tukevat toisiaan.

Kahdenvälisen yhteistyön kannatus on pysynyt suunnilleen samalla tasolla kuin vuonna 2002, kun taas monenkeskisen yhteistyön kannatus on lisääntynyt. Molempien tukimuotojen käytön kannatus on pudonnut selvemmin vuodesta 2002 (19%-yksikköä) ja suuntaus näyttäisikin olevan menossa kohti monenkeskistä yhteistyötä.

Taustaryhmittäin tarkasteltuna voidaan todeta, että miehet ovat keskimääräistä useammin kahdenvälisen yhteistyön kannalla, kun taas naiset kannattavat hieman useammin molempia tukimuotoja. Nuorimmat vastaajat kannattavat keskimääräistä useammin (51% 15–24-vuotiaista) monenkeskistä yhteistyötä, kun taas erityisesti 40–59-vuotiaat suosivat kahdenvälistä yhteistyötä.

7. SUOMALAISTEN SAAMA KEHITYSYHTEISTYÖTÄ KOSKEVA TIETO

7.1 Suomesta saatava virallinen tieto

Kaksi vastaajaa kolmesta sanoo saavansa tarpeeksi tietoa kehitysyhteistyöstä ja kehityksimaista. Kuitenkin peräti kolmasosa vastaajista ilmoittaa ettei ole tyytyväinen saadun tiedon määrään. Taustaryhmittäin tarkasteltuna voidaan todeta, että vähiten tyytyväisiä ovat naiset, 60–74-vuotiaat ja korkeakoulutaustaiset vastaajat.

Vastaajat arvioivat myös viranomaisten, kansalaisjärjestöjen ja tiedotusvälineiden kehitysyhteistyöstä ja kehityksimaista antamaa tietoa. Arviointi suoritettiin neliportaisella asteikolla (4–1), missä 4 = erittäin luotettava ja 1 = erittäin epäluotettava.

Viranomaisten välittämää tietoa arvioi melko luotettavaksi kaksi vastaajaa kolmesta. Erittäin luotettavaksi sen arvioi hieman alle viidesosa (18%) vastaajista. Viranomaisten tietoja arvostavat erityisesti nuoret, opiskelijat, toimihenkilöt ja ne vastaajat, jotka asuvat Etelä-Suomessa.

Kansalaisjärjestöjen antama tieto arvioidaan lähes yhtä luotettavaksi kuin viranomaisten jakama (65% vastaajista pitää tietoja melko luotettavina). Kansalaisjärjestöjen tietoihin luottaa useimmiten nuoret (15–24-vuotiaat), ylioppilaat ja opiston/ammattikorkeakoulun käyneet vastaajat.

Verrattuna muihin tietolähteisiin vastaajat luottavat yleensä hieman vähemmän tiedotusvälineiden välittämään tietoon. Esimerkiksi hieman yli kolmannes (34%) vastaajista sanoo, että tiedotusvälineiden antama tieto ei ole kovin luotettavaa ja viisi prosenttia vastaajista katsoo sen erittäin epäluotettavaksi.

Yleisesti ottaen tiedotusvälineiden antamaan kehitysyhteistyötä koskevaan tietoon voidaan kuitenkin luottaa, koska hieman yli puolet (53%) vastaajista kokee sen edelleen melko luotettavaksi. Taustaryhmien perusteella voidaan sanoa, että vähiten tiedotusvälineisiin luottavat vanhemmat (60–74-vuotiaat) vastaajat ja ne henkilöt, jotka asuvat paikkakunnalla ”muu kunta”.

7.2 Vastaajien käyttämät tietolähteet

Kaikkia vastaajia pyydettiin myös nimeämään tietolähteitä, joista he ovat saaneet informaatiota kehitysyhteistyöstä ja kehitysmaista.

Yleisin tietolähde on edelleen televisio, koska vastaajista lähes yhdeksän kymmenestä ilmoittaa sen tietolähteekseen. Kolme neljäsosaa sanoo saavansa tietoa kehitysyhteistyöstä ja kehitysmaista sanomalehdistä. Kolmasosan mielestä radio toimii heille ensisijaisena tietolähteenä kehitysyhteistyöstä ja kehitysmaista.

Tietolähteenä televisiota suositaan tasapuolisesti sukupuoleen, ikään tai koulustaustaan katsomatta. Miehet käyttävät radiota hieman useammin kuin naiset. Myös vanhemmat, iältään 60–74-vuotiaat ja vähemmän koulutetut vastaajat suosivat radiota tietolähteenä. Sanomalehtiä käyttää niin ikään vanhemmat ihmiset tietolähteenä.

Huomattavasti vähäisemmässä määrin saadaan tietoa yleisaikakauslehdistä (9%), kansalaisjärjestöiltä (9%), koulusta tai yleensä opiskelun kautta (8%), perheenjäseniltä, ystäviltä tai tuttavilta (5%) ja Internetistä yleensä (5%).

Selvästi harvinaisempia tietolähteitä ovat vielä Internetin erityissivut (3%), kirjat (3%), harrastukset/matkat (3%) ja esimerkiksi alan erikoislehdet (2%).

8. YRITYSTEN TOIMINTAA KOSKEVAT MIELIPITEET

Vastaajista lähes yhdeksän kymmenestä (88%) on sitä mieltä, että kehitysmaissa toimivien suomalaisten yritysten pitäisi kantaa eettinen vastuunsa huolehtimalla siitä, että yrityksissä noudatetaan työelämää, ihmisoikeuksia ja ympäristönsuojelua koskevia kansainvälisiä pelisääntöjä ja suosituksia. Kahdeksan prosenttia vastaajista on asiasta eri mieltä ja heidän näkemysten mukaan yritysten pitää ennen kaikkea huolehtia liiketoiminnastaan eikä niillä ole sosiaalisia vastuita.

Saadut tulokset tämän kysymyksen osalta ovat samankaltaisia vuoden 2002 tulosten kanssa, erot ovat suhteellisen pieniä, muutamia prosenttiyksiköitä. Kuten vuonna 2002 pelisääntöihin kriittisemmin suhtautuvat ovat keskimääräistä useammin miehiä ja nuorempiin ikäluokkiin kuuluvia vastaajia.

9. KANSAINVÄLISET PÄÄOMAVIRRAT JA TOBININ VERO

Vuosien 2001 ja 2002 tutkimuksissa kartoitettiin vastaajien näkemyksiä Tobinin verosta. Tobinin veroa koskevassa kysymyksessä ei edelleenkään ole tapahtunut suuria muutoksia kannattajien tai vastustajien osuuksissa.

Uusimman tutkimuksen mukaan 35% vastaajista kannattaa 1%-yksikön pidättämistä kansainvälisistä pääomaliikkeistä ja valuuttavirroista kehitysyhteistyötä varten. Vuonna 2002 vastaava osuus oli 37% ja vuonna 2001 1%-yksikön pidätystä kannatti saman verran vastaajia kuin nyt.

Edelleen 35% vastaajista katsoo, että kansainvälisiä pääomaliikkeitä ja valuuttavirtoja tulisi verottaa, mutta prosentin pitäisi olla vain 0,1. Vuonna 2002 0,1%:n verolle oli kannattajia 34% ja vuonna 2001 näin ajatteli 38%.

Tobinin veron vastustajia on nyt viidesosa kaikista vastaajista (2002: 23%). Niitä, joilla ei ole mielipidettä asiasta tai eivät osanneet vastata kysymykseen Tobinin verosta, on kymmenesosa kaikista vastaajista (2002: 6%).

10. YK:N VUOSITUHATJULISTUS

Vastaajilta tiedusteltiin myös YK:n yleiskokouksen vuonna 2000 antamasta vuosituhatjulistuksesta, joka keskittyy maailmassa vallitsevaan epätasa-arvoon ja syviin kehitysongelmiin sekä asettaa konkreettisia kehitystavoitteita ja niitä tukevia osatavoitteita.

Kaikilta vastaajilta tiedusteltiin aluksi tuntevatko he YK:n vuosituhatjulistuksen tavoitteita. Vastaajista 93% ei tunne YK:n vuosituhatjulistuksen tavoitteita, kun seitsemän prosenttia vastaajista sanoo tuntevansa.

10.1 Vuosituhattavoitteet

Niitä vastaajia, jotka ilmoittivat tuntevansa YK:n vuosituhatjulistuksen tavoitteita, pyydettiin kertomaan mitä ne ovat.

Näistä vastaajista kolmasosa sanoo, että vuosituhatjulistuksen tavoitteet ovat poistaa äärimmäinen köyhyys ja nälkä. Arviolta viidesosa vastaajista on sitä mieltä, että tavoitteisiin kuuluu ulottaa peruskoulutus kaikille. Suunnilleen saman verran vastaajia katsoo, että tavoitteisiin lukeutuu sukupuolten tasa-arvon edistäminen ja naisten aseman parantaminen.

Noin viidesosan (19%) mielestä myös Aidsin, malarian ja muiden tartuntatautien vastainen taistelu luetaan vuosituhatjulistuksen tavoitteisiin. Myös ympäristön kestävä kehityksen takaaminen (13% vastaajista), odottavien äitien terveyden parantaminen (6%), lapsikuolleisuuden vähentäminen (5%) ja globaalin kumppanuuden kehittäminen saavat mainintoja (3%).

10.2 Tietolähteet vuosituhatjulistuksen tavoitteista

Lähes kuusi kymmenestä vastaajasta ilmoittaa television vuosituhatjulistuksen tietolähteekseen. Kolmasosa mainitsee sanomalehdet, kuudesosa koulun tai opiskelun ja kymmenesosa radion.

Jonkin verran vastaajat saivat tietoja julistuksesta mm. työpaikalta, Internetin erityisivuilta, Internetistä yleensä, kansalaisjärjestöistä, kirjoista ja alan erikoislehdistä.

10.3 Kolme tärkeintä vuosituhattavoitetta

Kaikkia vastaajia pyydettiin nimeämään kolme tärkeintä vuosituhattavoitetta. Tärkeimmäksi valittiin äärimmäisen köyhyyden poistaminen (80% vastaajista). Toiseksi sijoittui peruskoulutuksen mahdollistaminen kaikille (59 %) ja kolmanneksi taistelu Aidsia, Hiviä ja muita tartuntatauteja vastaan (45%). Korkealle sijoituivat myös sukupuolten tasa-arvon edistäminen (43 %) ja kestävä kehityksen takaaminen (35%).

10.4 Kontaktit kehitysmaihin

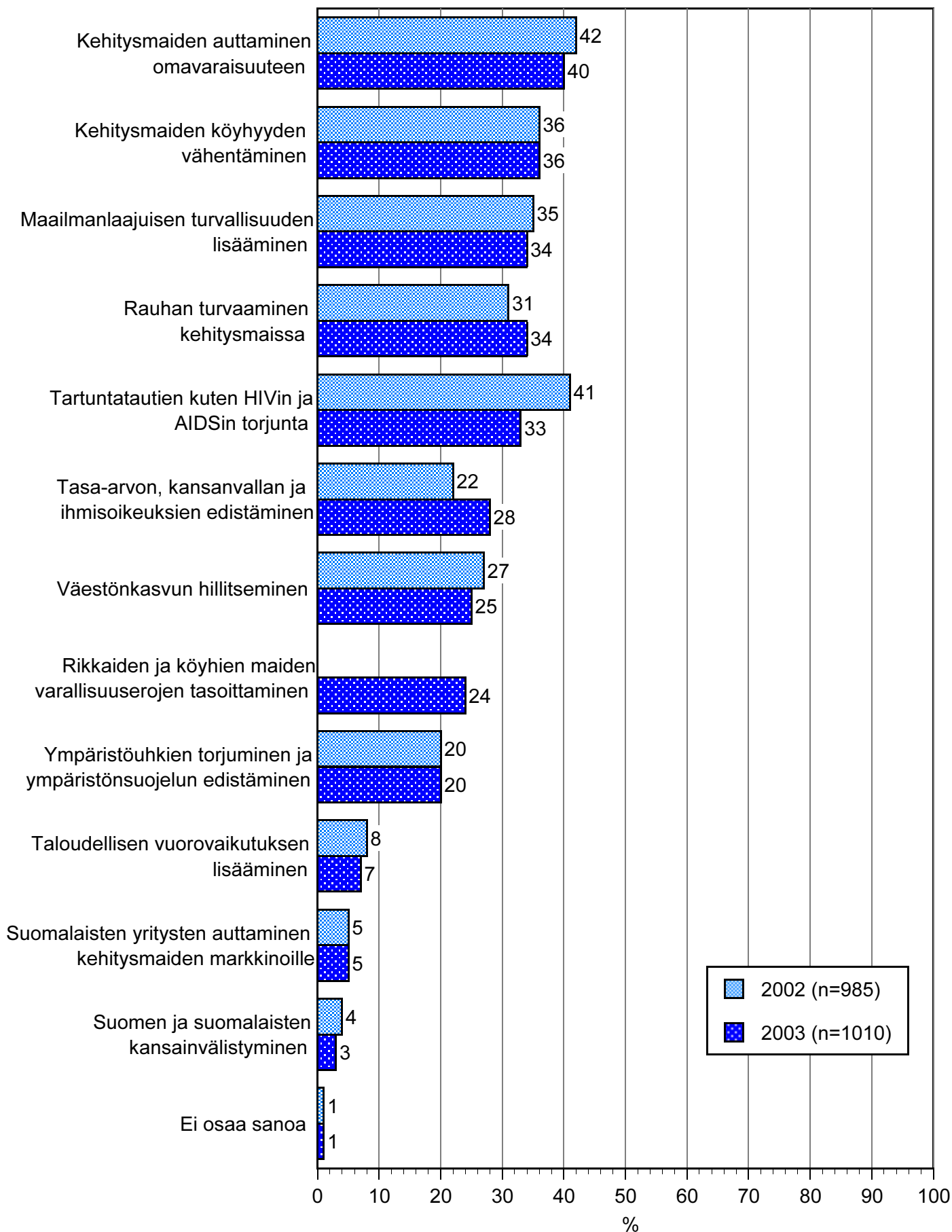
Uusimman tutkimuksen mukaan seitsemällä prosentilla vastaajista on/on ollut kontakti kehitysmaihin/kehitysmaiden ihmisiin. Sen lisäksi 12% vastaajista sanoo käyneensä kehitysmaissa.

Taustaryhmittäin tarkasteltuna voidaan sanoa, että miehet ja vanhemmat (40–74-vuotiaat) ihmiset ovat käyneet kehitysmaissa hieman useammin kuin muut vastaajaryhmät. Koulutukseltaan nämä kävijät ovat keskimääräistä useammin yliopistoista ja korkeakouluista valmistuneita ja he asuvat kotitalouksissa, joissa on yli 40.000 euron vuositulot.

Niiden ihmisten, joilla on/on ollut kontakteja kehitysmaihin, prosentuaalinen osuus on hieman laskenut vuodesta 2002, mutta muuten ei ole tapahtunut suuria muutoksia.

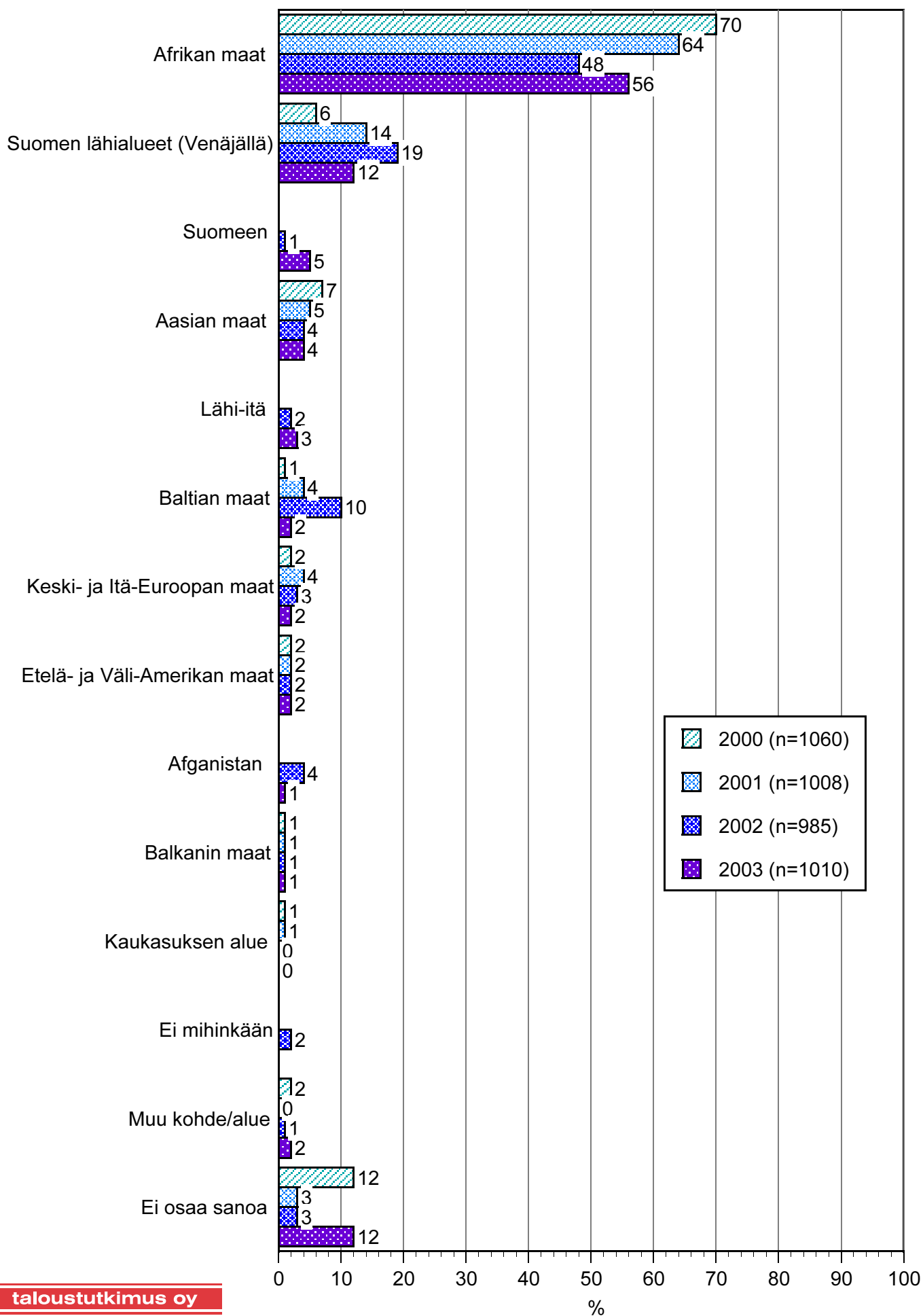
MITÄ KEHITYSYHTEISTYÖN PÄÄMÄÄRIÄ PITÄÄ TÄRKEIMPINÄ SUOMEN KEHITYSYHTEISTYÖSSÄ

Kaikki vastaajat, n=1010

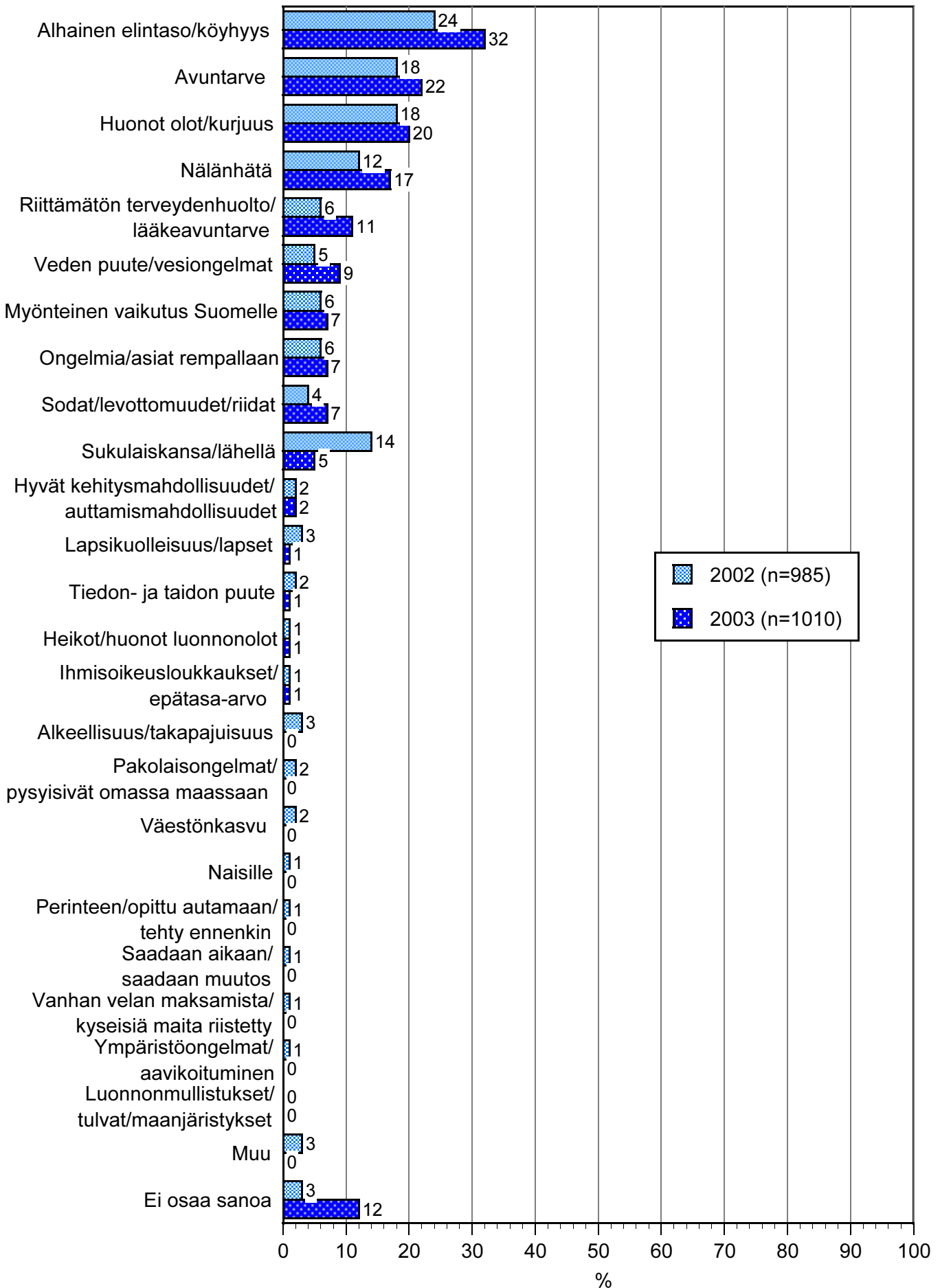
MINNE PÄIN MAAILMAA KEHITYSAPUA TULISI KOHDISTAA ENITEN

n=kaikki vastaajat

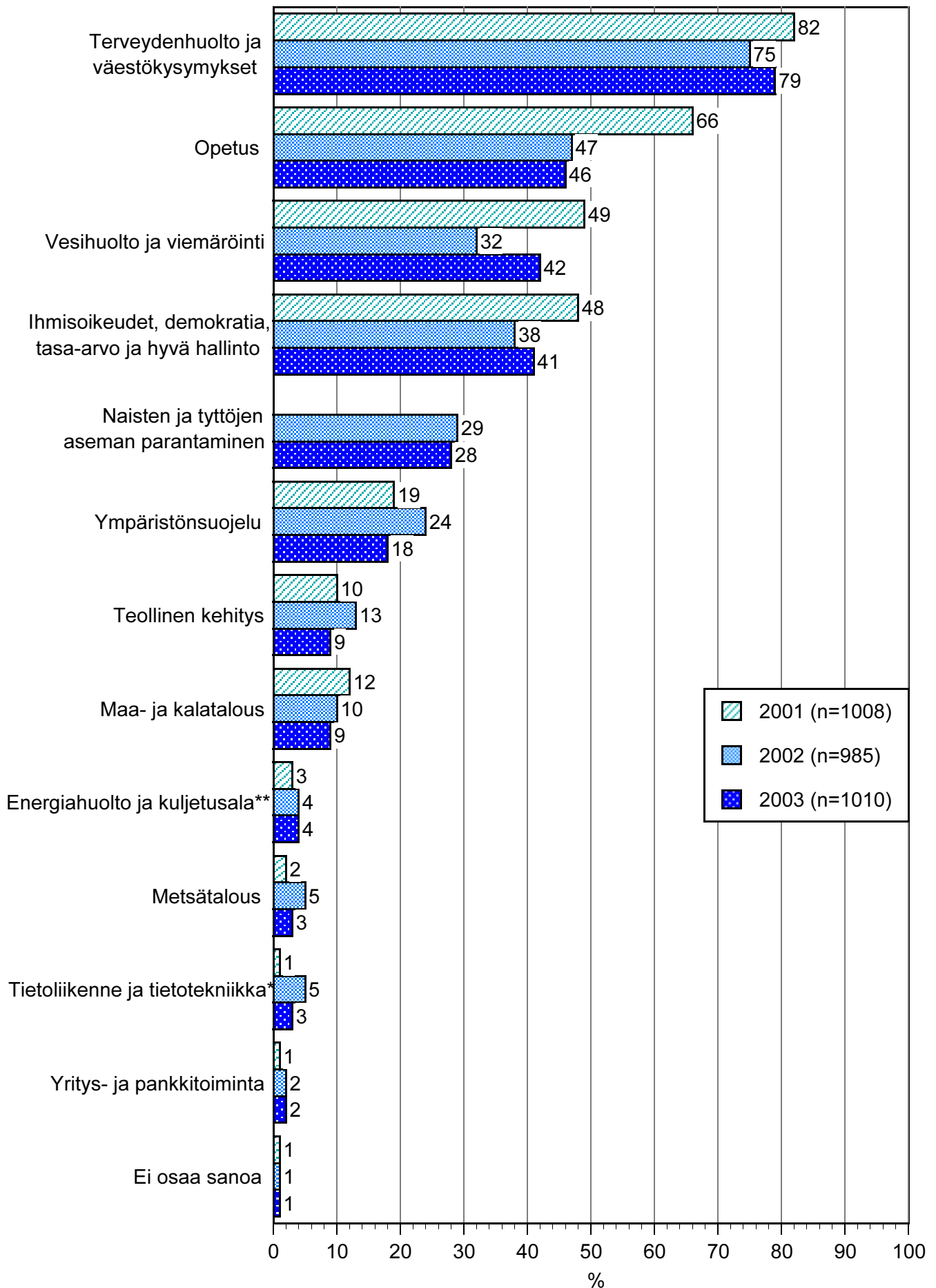
MISTÄ SYYSTÄ KEHITYSYHTEISTYÖTÄ TULISI KOHDISTAA JUURI TÄLLE MAINITULLE ALUEELLE

n=kaikki vastaajat

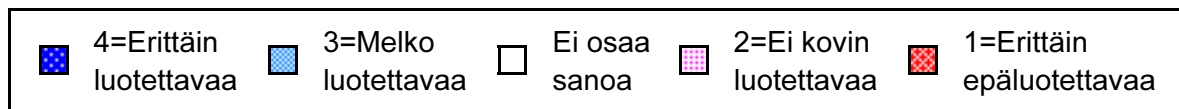
MILLE ALOILLE KEHITYSYHTEISTYÖTÄ TULISI SUUNNATA ENITEN

n=kaikki vastaajat

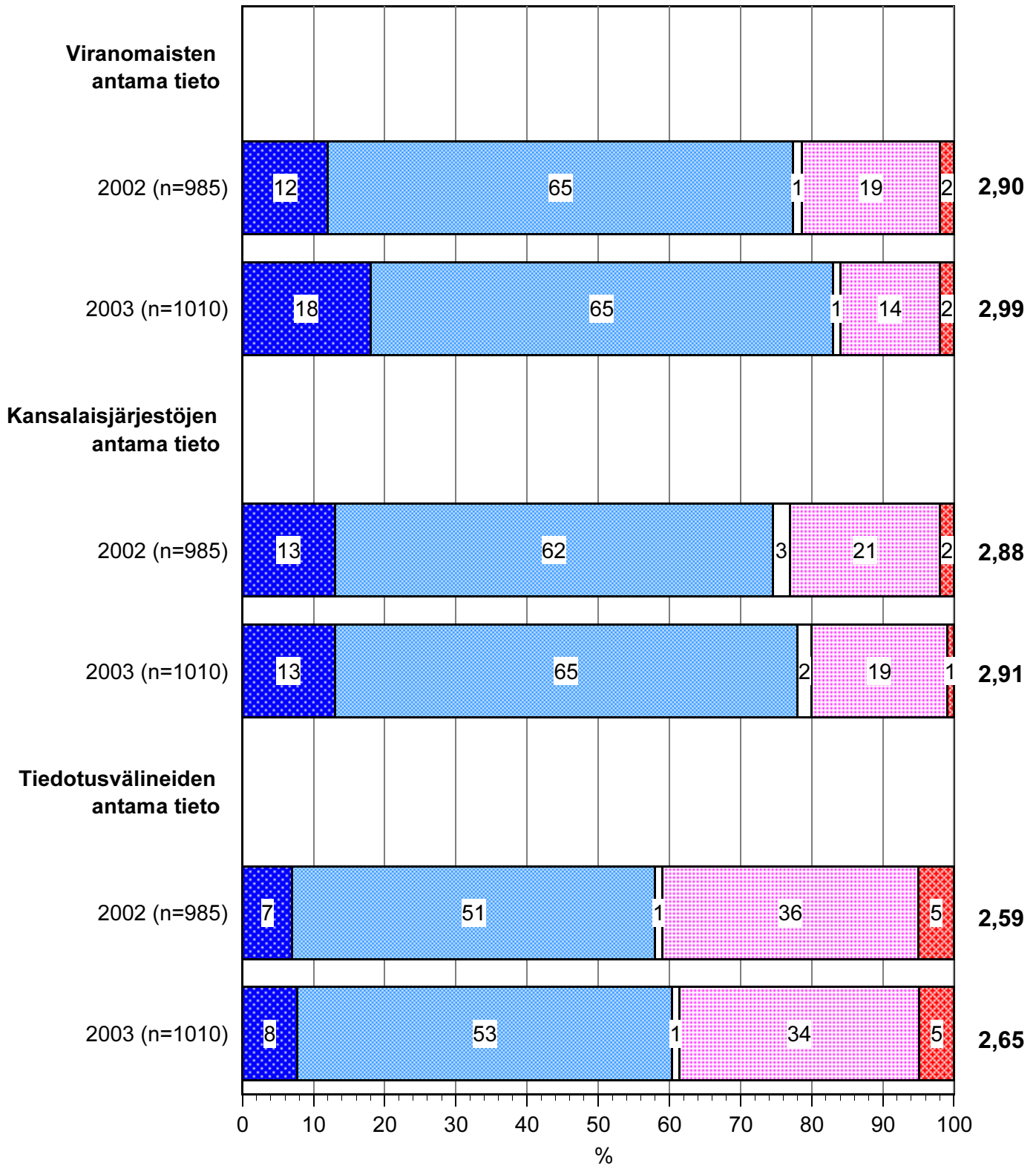

KUINKA LUOTETTAVINA PITÄÄ ERI TAHOILTA SAAMAA TIETOA KEHITYSMAISTA JA KEHITYSYHTEISTYÖSTÄ

n=kaikki vastaajat

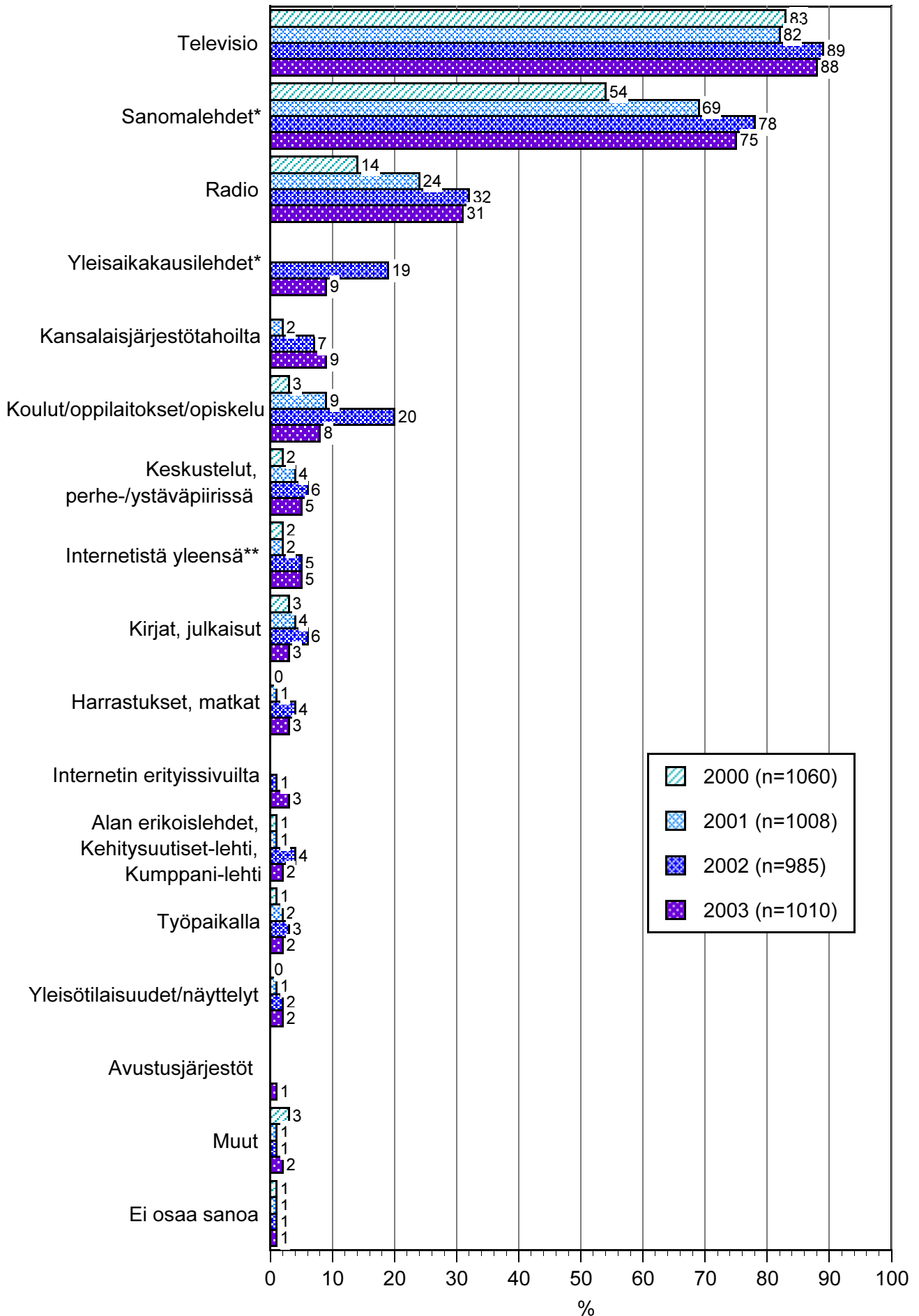

Keski-
arvo
1-4

MISTÄ ON SAANUT TIETOA KEHITYSYHTEISTYÖSTÄ JA KEHITYSMAISTA

n=kaikki vastaajat

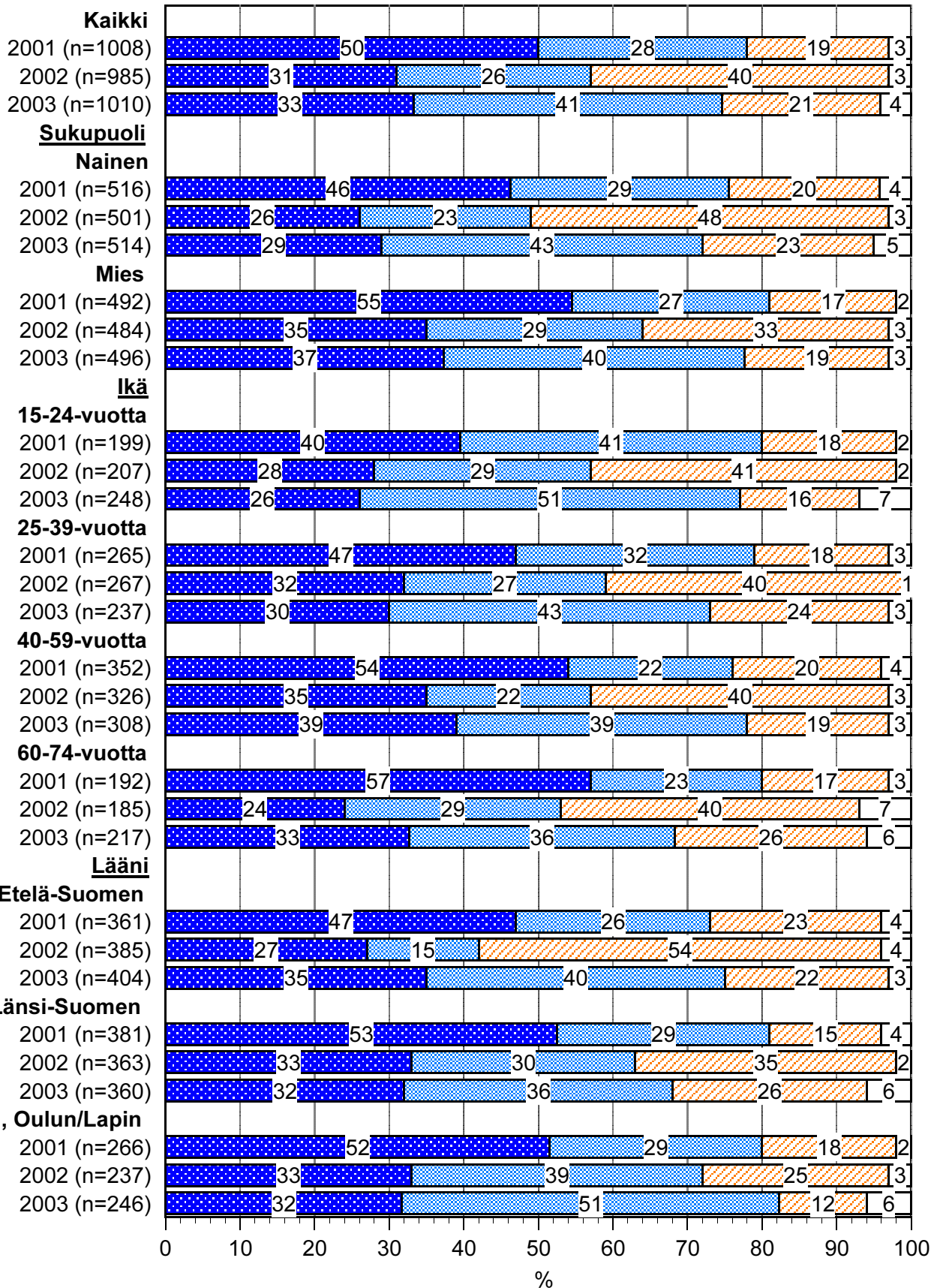
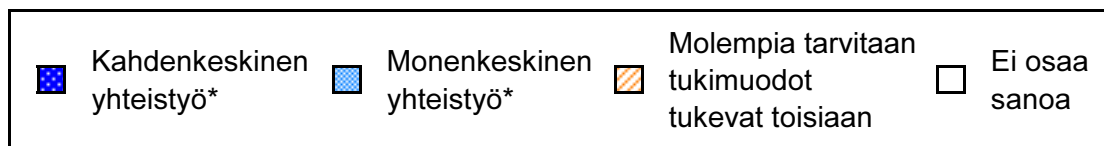

*) v. 2000 ja 2001 tekijät yhdessä, "Sanoma-/aikakausilehdet"

***) v. 2000 ja 2001 tekijät yhdessä, "Internet"

KUMPI ON TEHOKKAMPAA KEHITYSYHTEISTYÖTÄ, KAHDENVÄLINEN APU VAI MONENKESKINEN APU

n=kaikki vastaajat

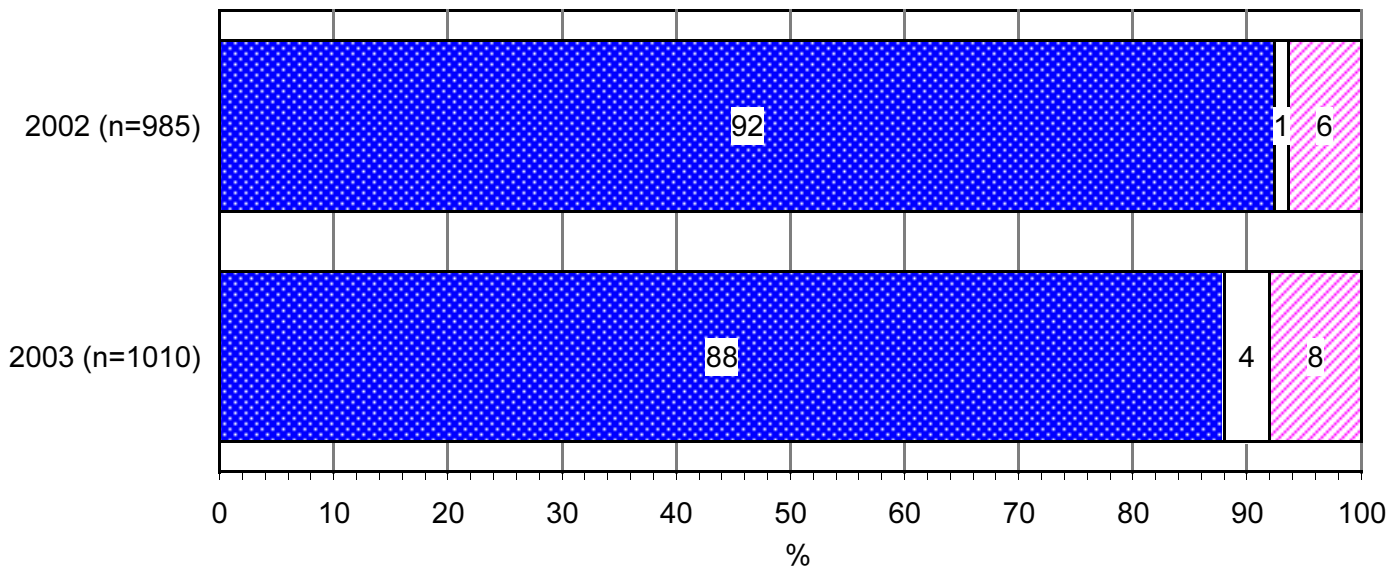
MITEN KEHITYSMAISSA TOIMIVIEN SUOMALAISTEN YRITYSTEN TULISI MIELUMMIN TOIMIA

n=kaikki vastaajat

Yritysten pitäisi kantaa eettinen vastuunsa eli huolehtia siitä, että heillä noudatetaan työelämää, ihmisoikeuksia ja ympäristönsuojelua koskevia kansainvälisiä pelisääntöjä ja suosituksia

Ei osaa sanoa

Yritysten pitää ennen kaikkea huolehtia liiketoiminnastaan eikä niillä ole sosiaalisia vastuita

PITÄISIKÖ LYHYTAIKAISISTA KANSAINVÄLISISTÄ PÄÄOMALIIKKEISTÄ JA VALUUTTAVIRROISTA KERÄTÄ JOKIN PROSENTTIOSUUS KEHITYSMAIDEN KÖYHYDEN VÄHENTÄMISEKSI (ns. TOBININ VERO)

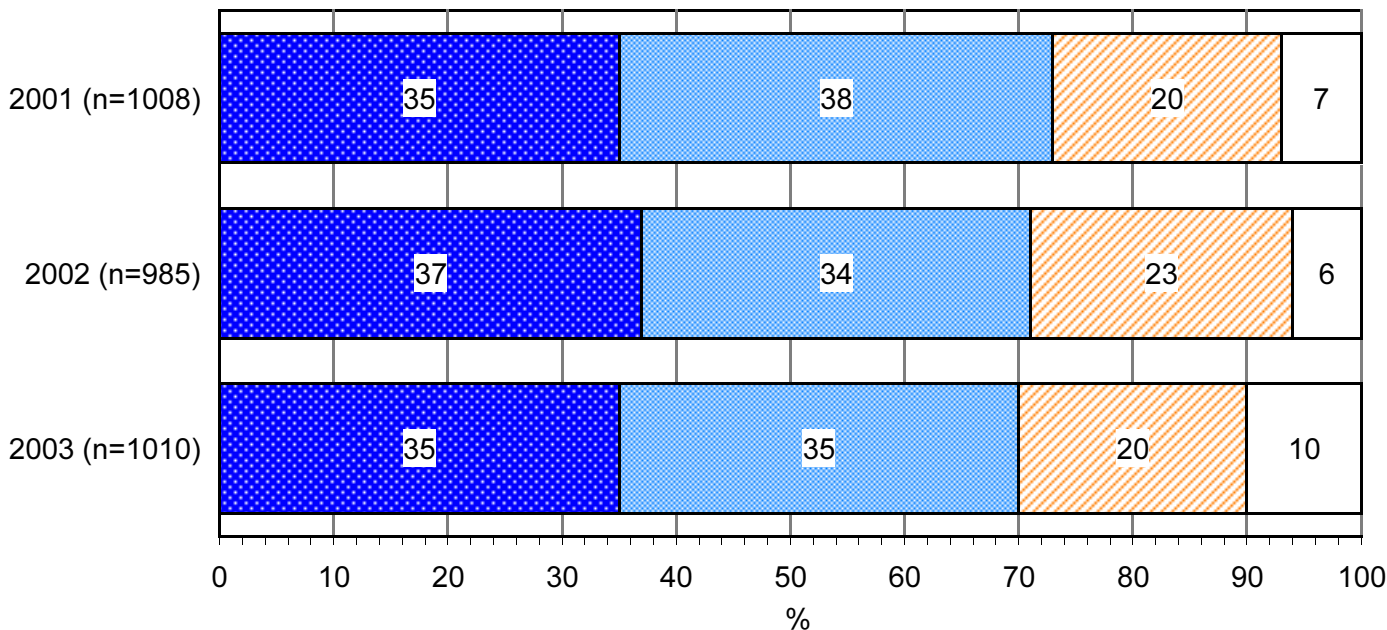
n=kaikki vastaajat

Kansainvälisistä pääomaliikkeistä pitäisi pidättää 1% kehitysapuun

Kansainvälisiä pääomaliikkeitä ja kehitysyhteistyötä ei tule yhdistää

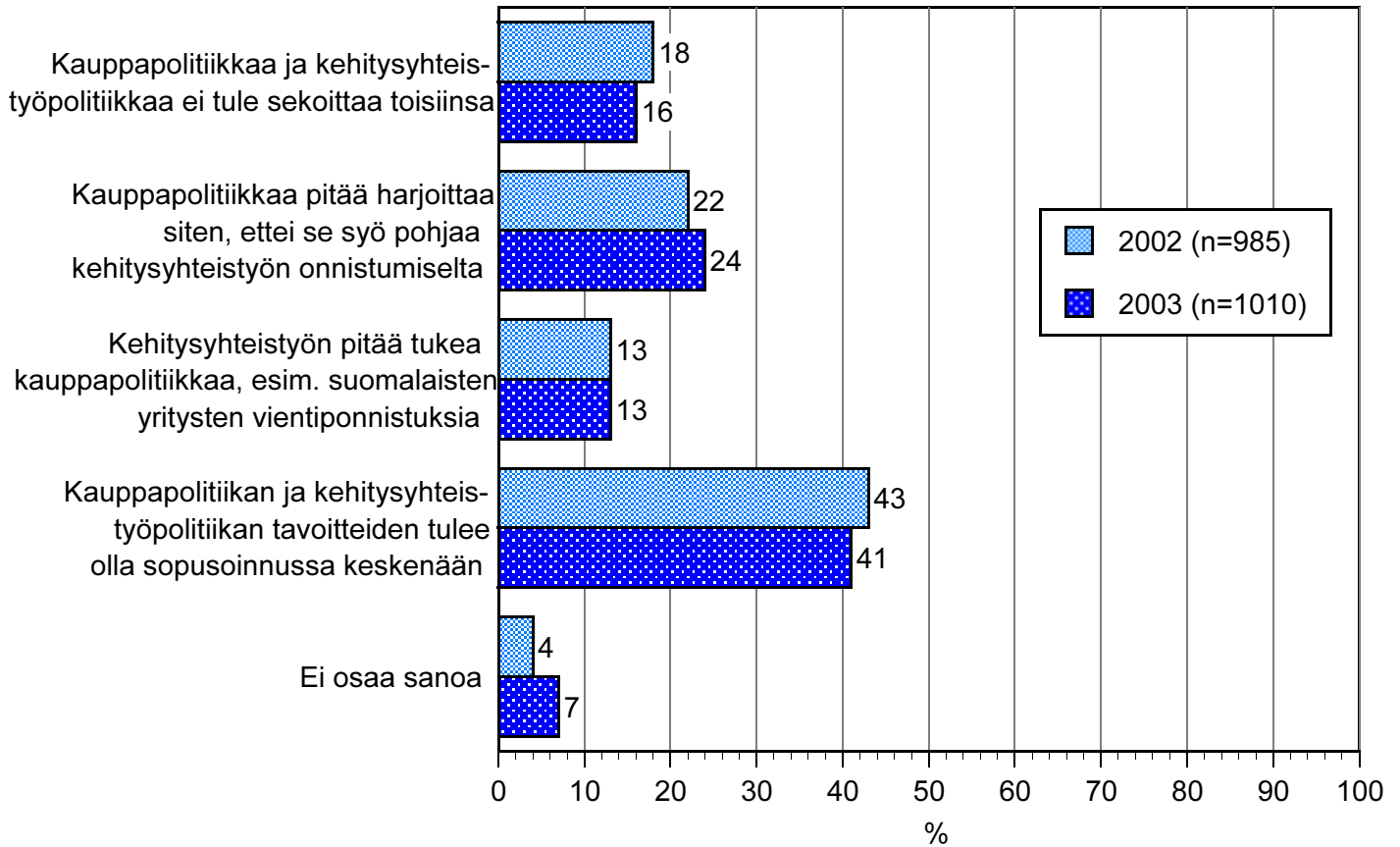
Kansainvälisistä pääomaliikkeistä pitäisi pidättää 0,1% kehitysapuun

Ei osaa sanoa

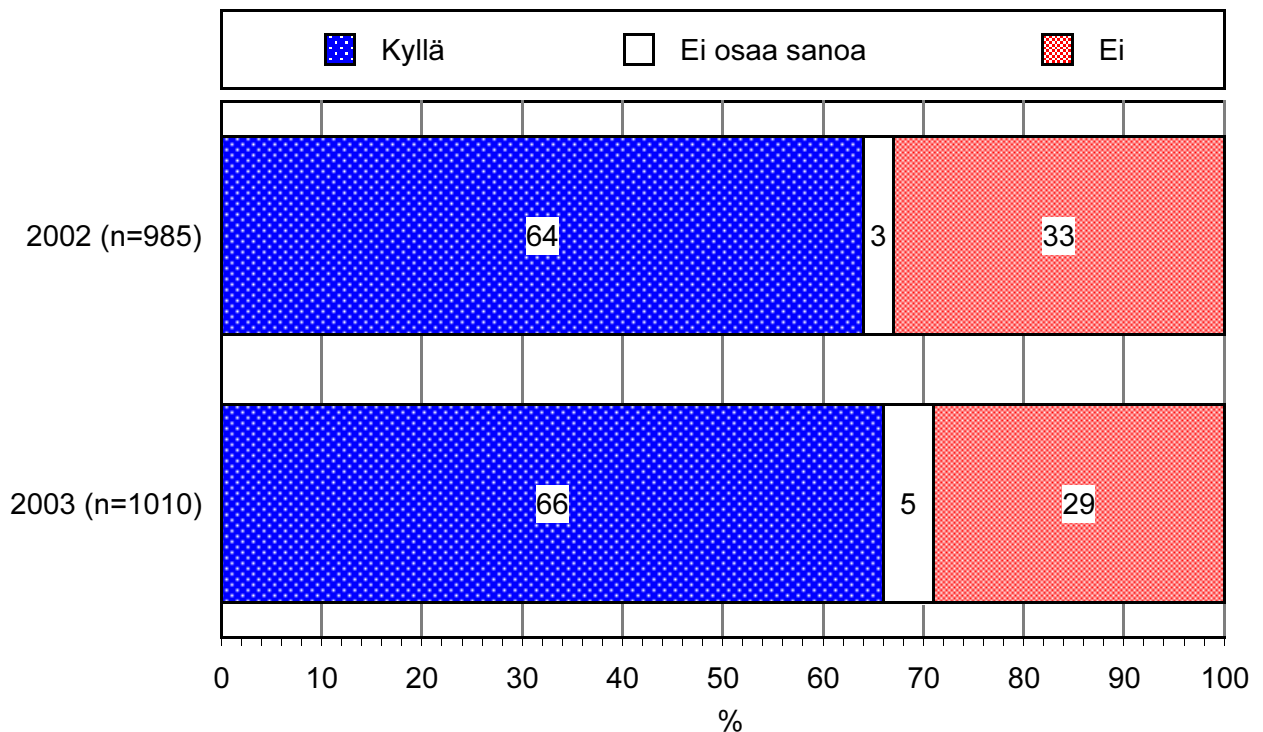
MITÄ MIELTÄ ON SUOMEN KAUPPAPOLITIIKAN JA KEHITYSYHTEISTYÖPOLITIIKAN KESKINÄISESTÄ SUHTEESTA

n=kaikki vastaajat

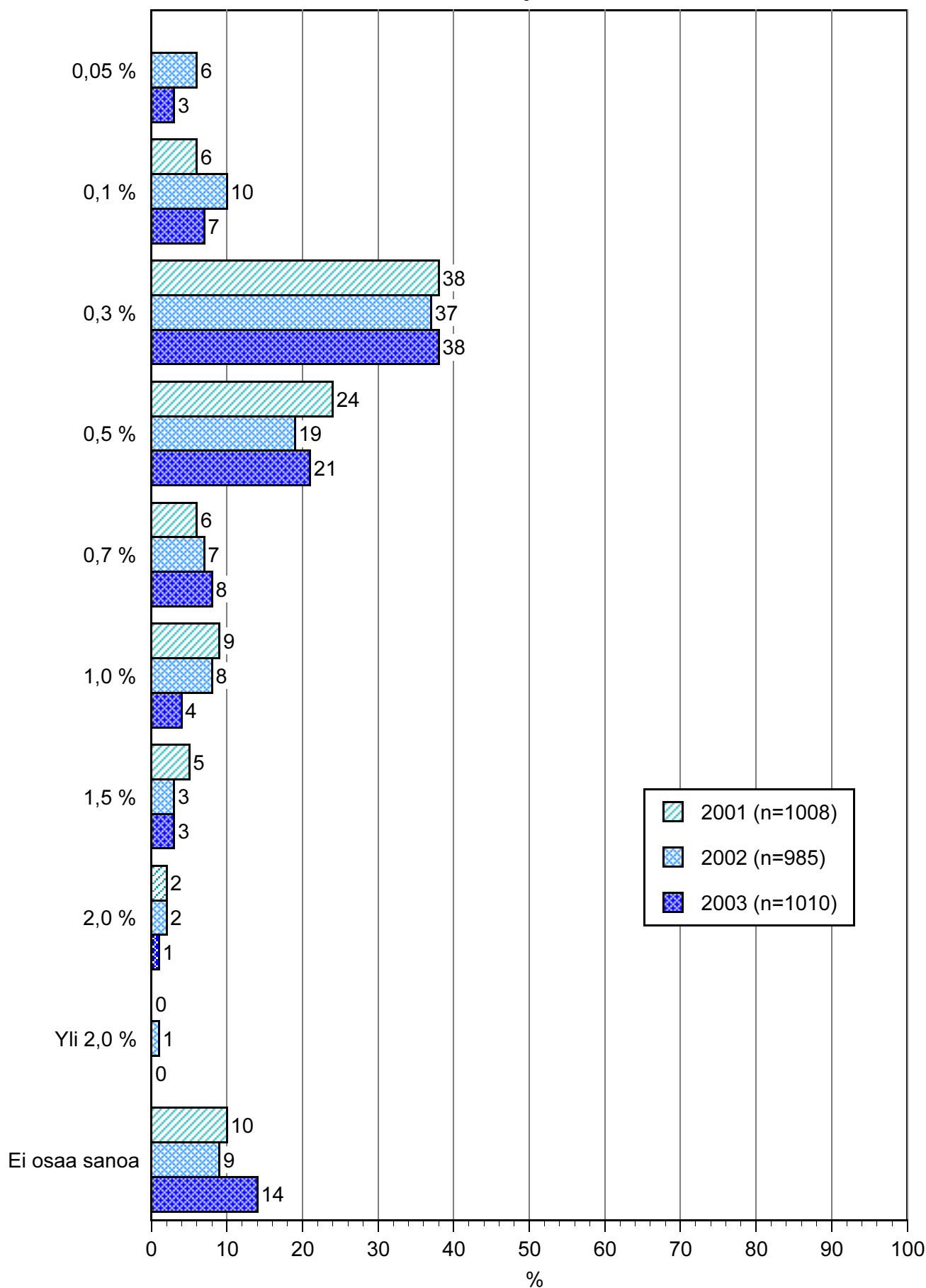
ONKO SUOMESSA SAATAVILLA RIITTÄVÄSTI TIETOA KEHITYSYHTEISTYÖSTÄ JA KEHITYSMAISTA

n=kaikki vastaajat

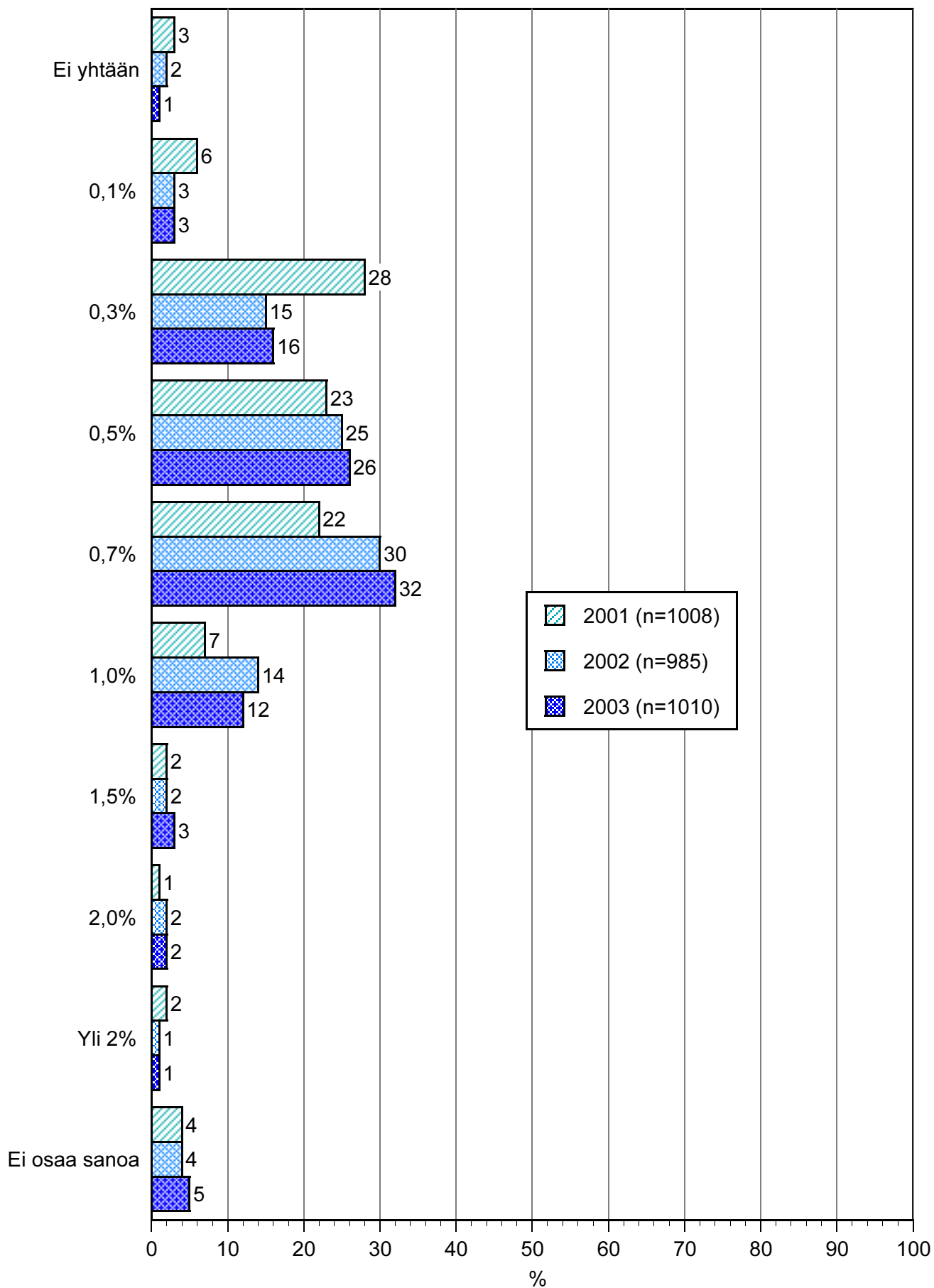
**YK:N SUOSITUS ON, ETTÄ TEOLLISUUSMAAT KÄYTTÄISIVÄT
KEHITYSYHTEISTYÖHÖN 0,7% BRUTTOKANSANTUOTTEESTAAN. MIKÄ ON
KÄSITYKSENNE MUKAAN KEHITYSYHTEISTYÖN NYKYINEN OSUUS
BRUTTOKANSANTULOSTAMME**

n=kaikki vastaajat

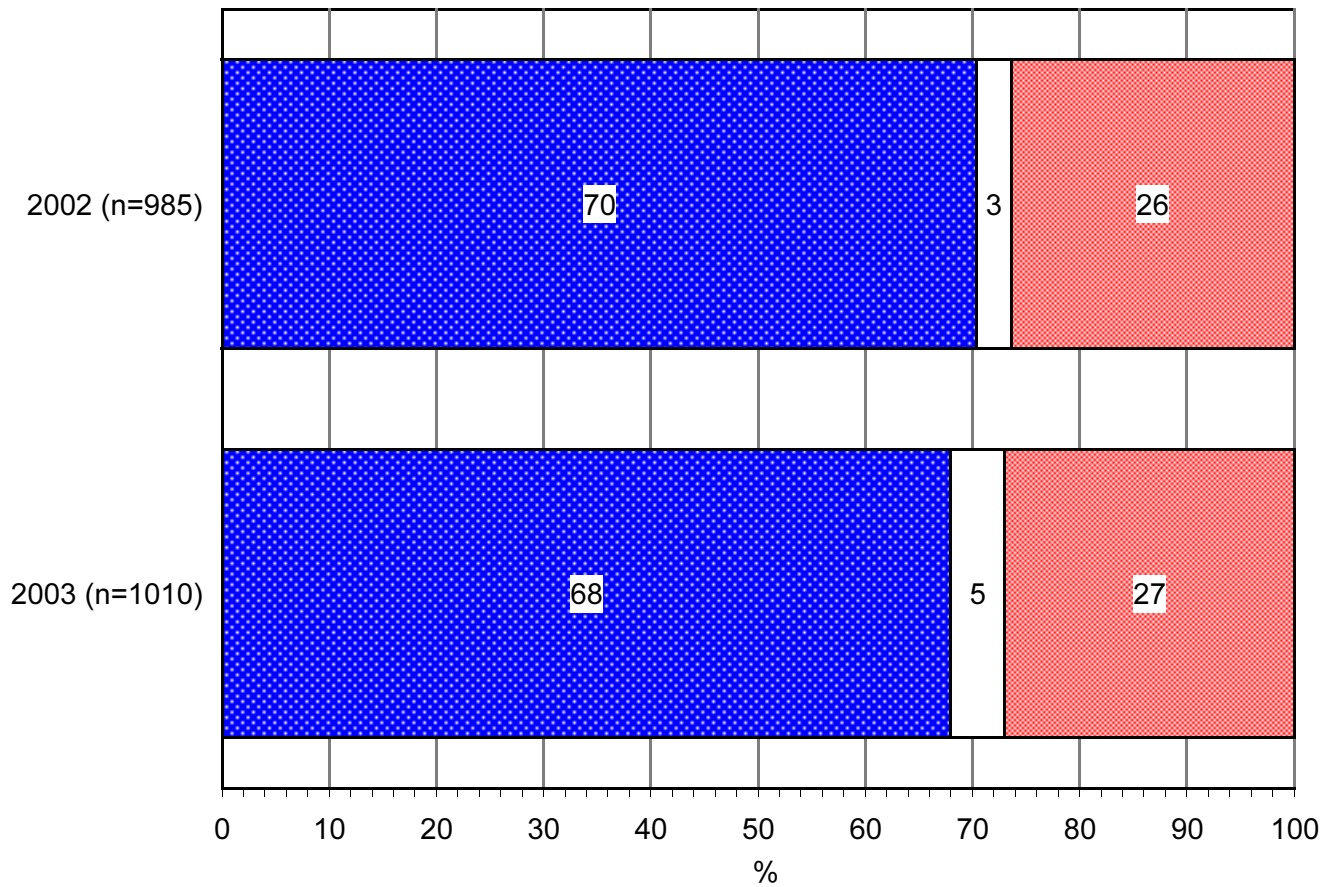
KUINKA SUURI SUOMEN KEHITYSYHTEISTYÖN TULISI OLLA BRUTTOKANSANTULOSTA

n=kaikki vastaajat

MITÄ MIELTÄ ON YK:N ANTAMAN PROSENTTIMÄÄRÄISEN SUOSITUKSEN TARPEELLISUUDESTA

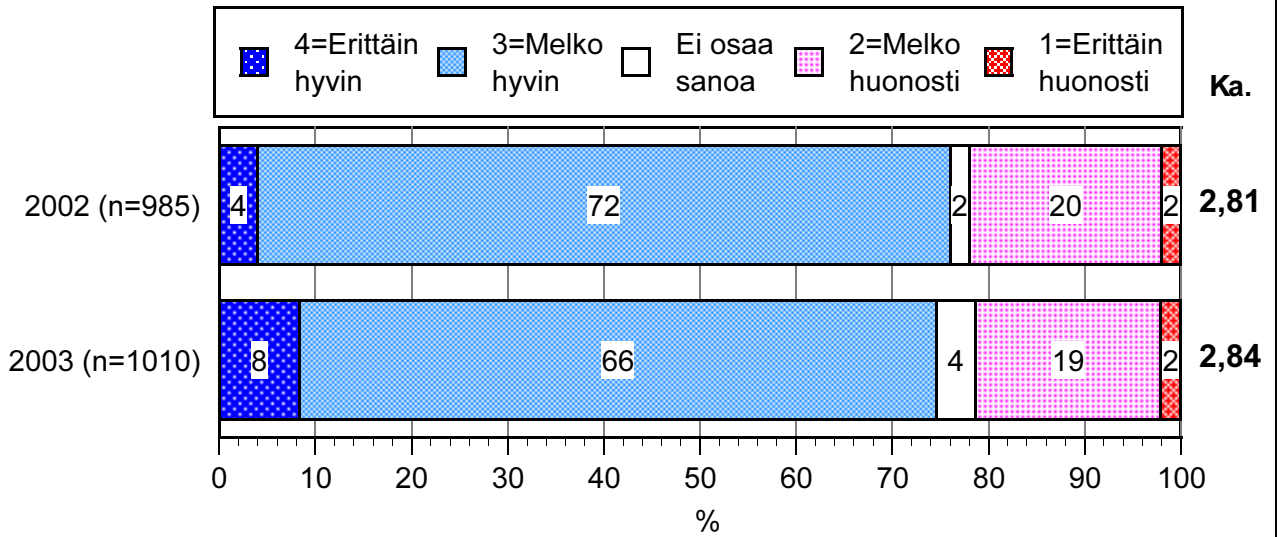
n=kaikki vastaajat

- Yhteinen %-määräinen tavoite on edelleen tarpeellinen, koska vain siten saadaan riittävästi rahaa parhaan tuloksen saavuttamiseksi kehitysyhteistyössä
- Ei osaa sanoa
- Prosenttimääräistä suositusta ei tarvita, paras tulos saavutetaan kiinnittämällä huomiota muihin asioihin

KUINKA HYVIN SEURAAVA VÄITTÄMÄ VASTAA TEIDÄN KÄSITYSTÄNNE "Suomen kehitys yhteistyö on tehokasta ja onnistunutta"

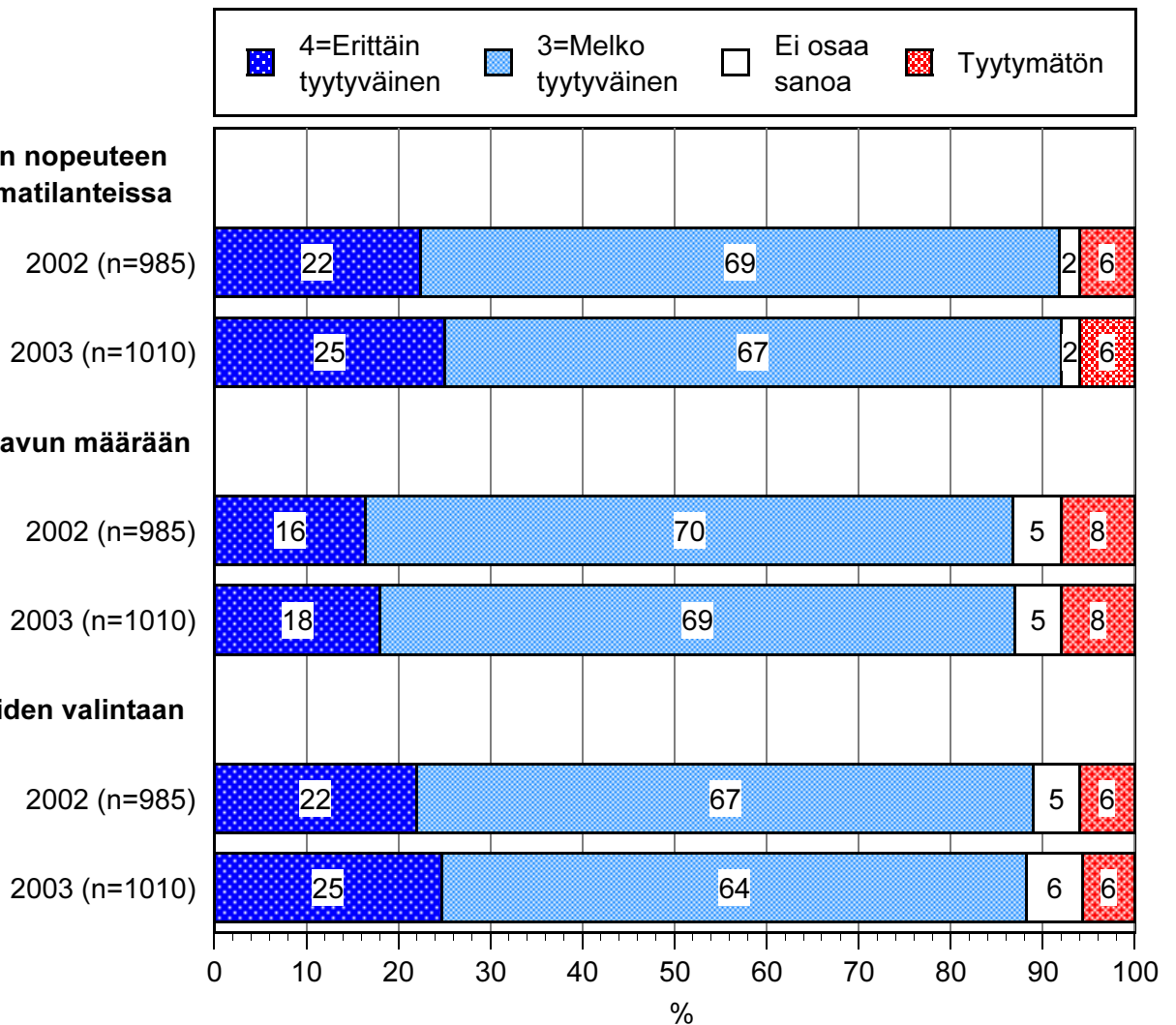
n=kaikki vastaajat

SUOMEN HALLITUS Oletteko yleisesti ottaen ollut...

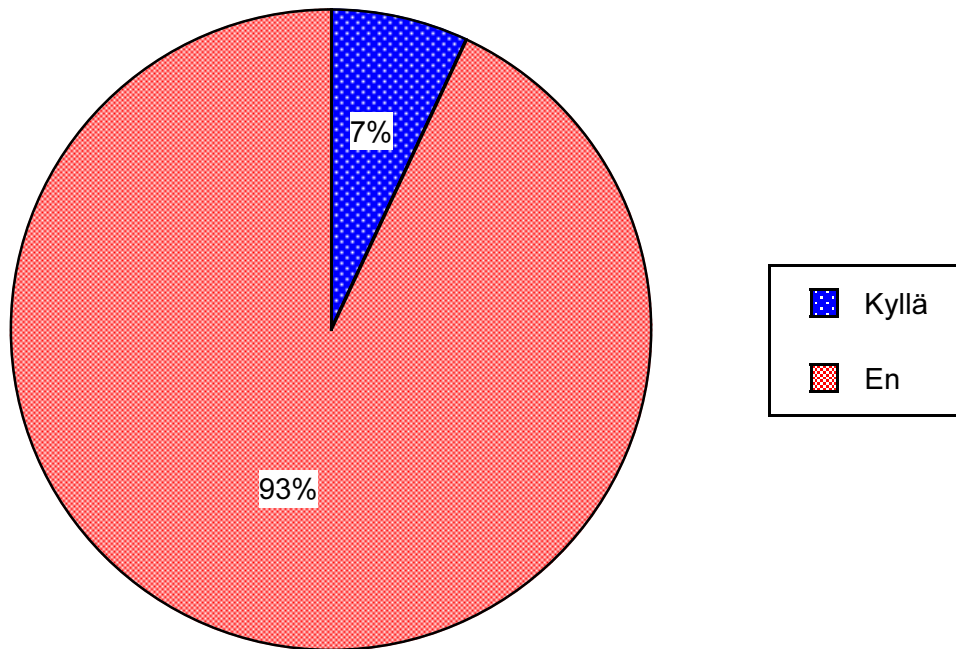
n=kaikki vastaajat

Suomen reaktion nopeuteen maailman ongelmatilanteissa

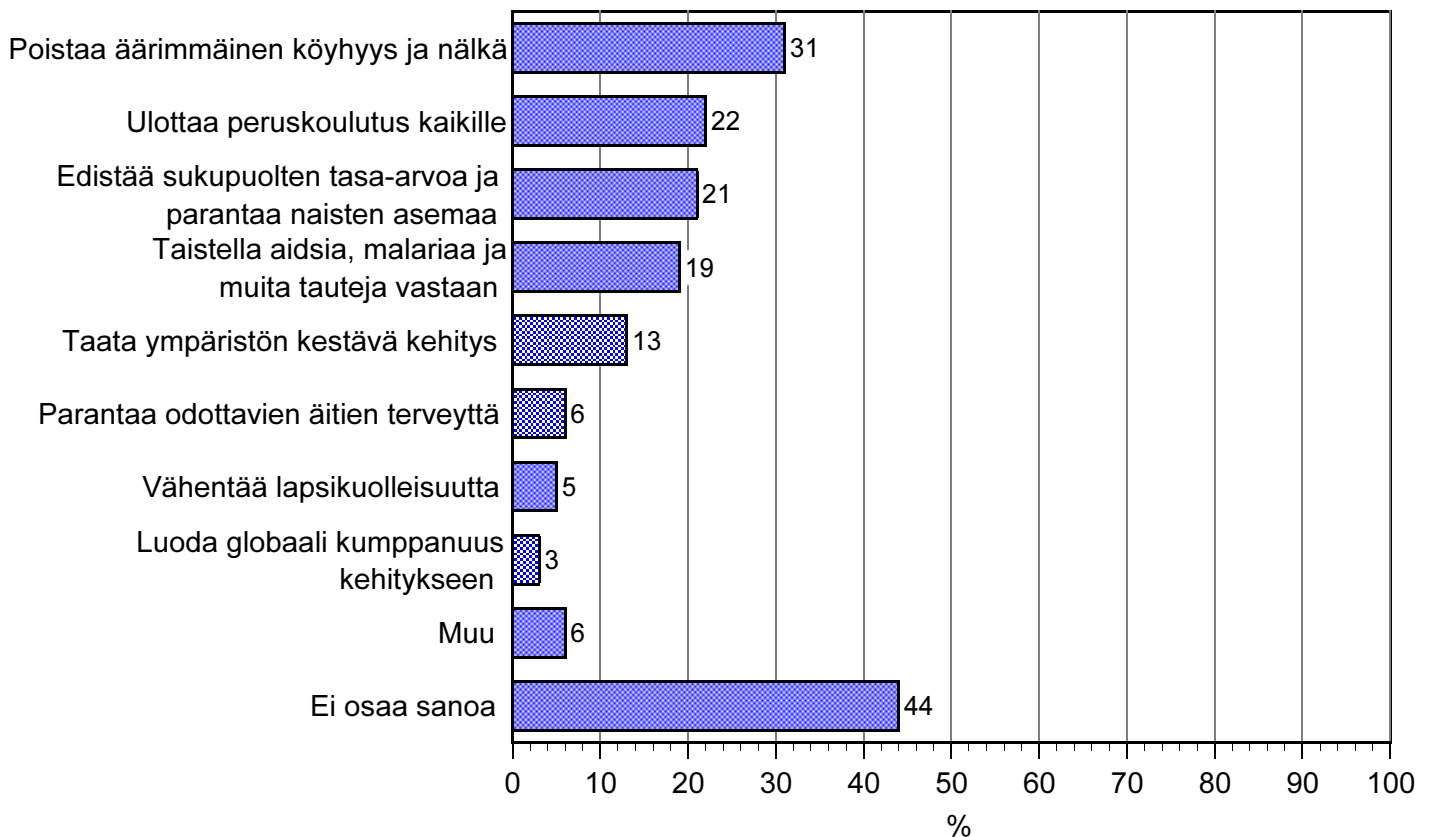
TUNNETTEKO YK:N VUOSITUHATJULISTUKSEN TAVOITTEITA

Kaikki vastaajat, n=1010

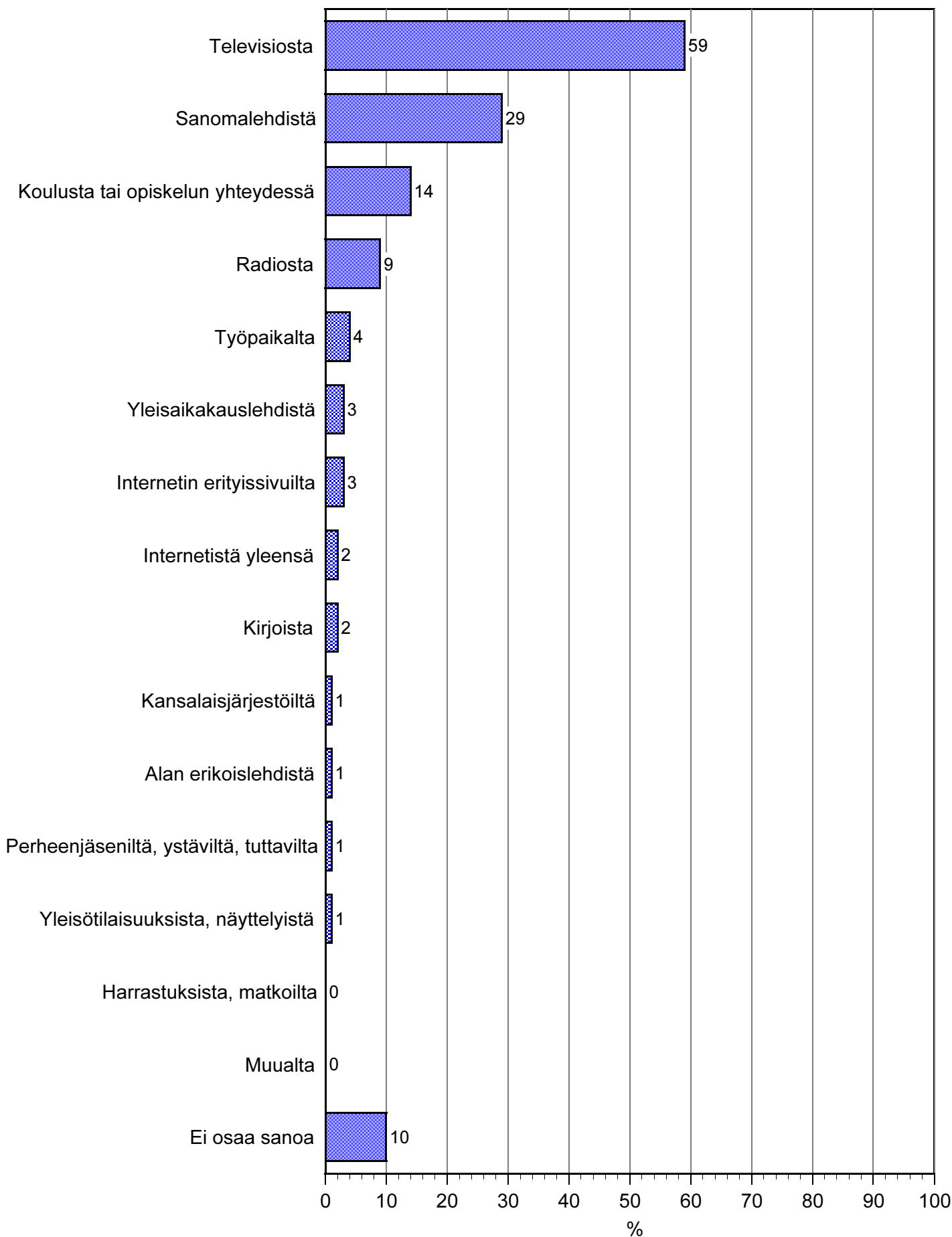
OSAATTEKO KERTOA, MITÄ TAVOITTEET OVAT

Tuntee YK:n tavoitteita, n=65

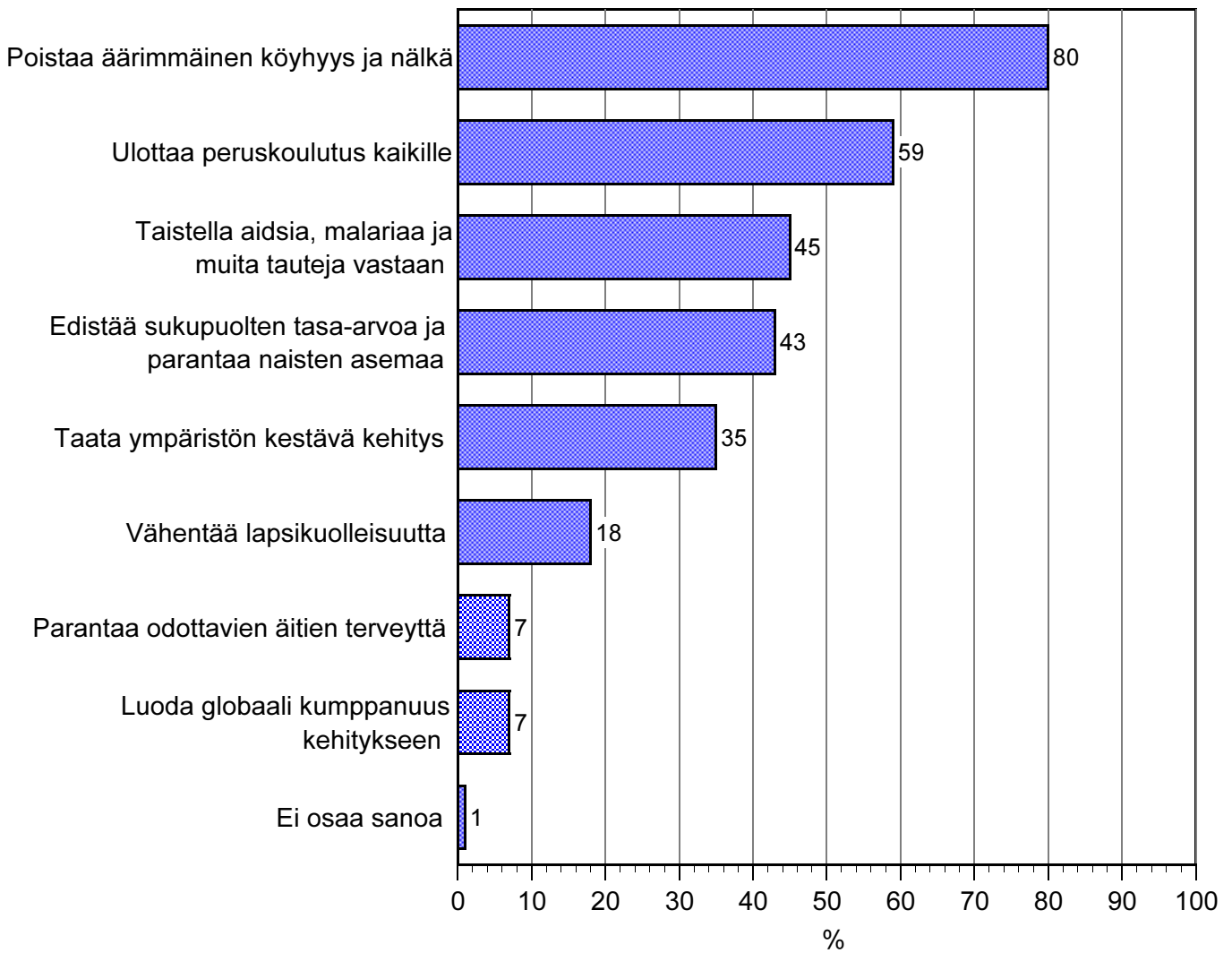
MISTÄ ON SAANUT TIETOA VUOSITUHATJULISTUKSEN TAVOITTEISTA

Tuntee YK:n tavoitteita, n=65

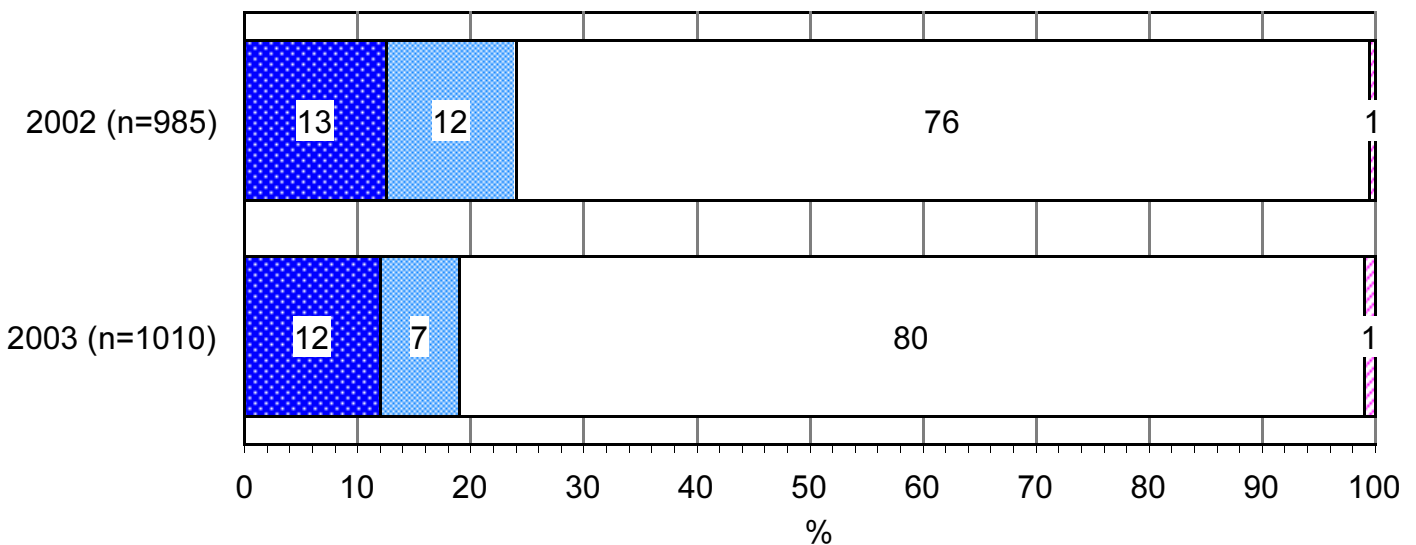
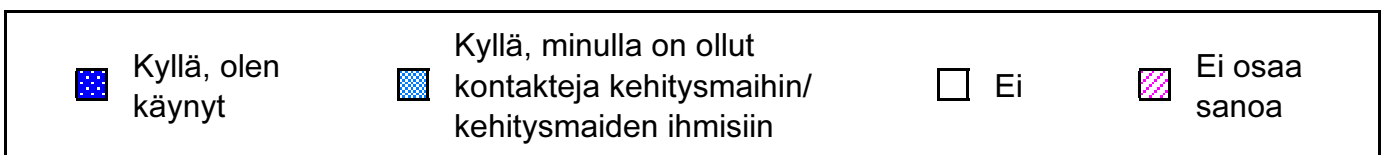
NIMETKÄÄ SEURAAVISTA VUOSITUHATTAVOITTEISTA KOLME TÄRKEINTÄ

Kaikki vastanneet, n=1010

ONKO KÄYNYT JOSSAKIN KEHITYSMAASSA TAI ONKO OLLUT KONTAKTEJA KEHITYSMAIHIN TAI NIISSÄ ASUVIIN IHMISIIN

n=kaikki vastanneet

KYSELYLOMAKE

LOMAKE

Minne päin maailmaa Suomen kehitysyhteistyötä mielestänne tulisi kohdistaa eniten?

Valitkaa yksi vaihtoehto.

- 1) Afrikan maat
- 2) Aasian maat
- 3) Etelä- ja Väli-Amerikan maat
- 4) Keski- ja Itä-Euroopan maat
- 5) Suomen lähialueet (Venäjällä)
- 6) Baltian maat
- 7) Balkanin maat
- 8) Kaukasuksen alue
- 9) Afganistan
- 10) Lähi-itä
- 11) Muu kohdealue, mikä?
- 12) Eos

- 13) Suomeen
- 14) Ei mihinkään

Mistä syystä kehitysyhteistyötä tulisi kohdistaa juuri tälle mainitsemallemme alueelle?

- 1) Alhainen elintaso/köyhyys
- 2) Avuntarve
- 3) Huonot olot/kurjuus
- 4) Sukulaiskansa/lähellä
- 5) Nälänhätä
- 6) Veden puute/vesiongelmat
- 7) Riittämätön terveydenhuolto/lääkeavuntarve
- 8) Sodat/levottomuudet/riidat
- 9) Ongelmia/asiat rempallaan
- 10) Myönteinen vaikutus Suomelle
- 11) Muu peruste, mikä?
- 12) Eos
- 13) Kuullut eniten/sympatit
- 14) Tiedon- ja taidon puute
- 15) Alkeellisuus/takapajuisuus
- 16) Väestönkasvu
- 17) Lapsikuolleisuus/lapset
- 18) Heikot/huonot luonnonolot
- 19) Ihmisoikeusloukkaukset/epätasa-arvo
- 20) Ympäristöongelmat/aavikoituminen
- 21) Luonnonmullistukset/tulvat/maanjäristykset
- 22) Saadaan aikaan/saadaan muutos
- 23) Vanhan velan maksamista/kys. maita riistetty

- 24) Hyvät kehitysmahdollisuudet/auttamismahdollisuudet
- 25) Pakolaisongelmat/pysyisivät omassa maassaan
- 26) Perinteen/opittu auttamaan/tehty ennenkin
- 27) Naisille

KORTTI 4 A**Mille aloille kehitysyhteistyötä tulisi mielestänne suunnata eniten?**

Valitkaa tällä kortilla mainituista aloista kolme mielestänne tärkeintä.

- 1) Opetus
- 2) Terveystenhoito ja väestökysymykset
- 3) Vesihuolto ja viemärointi
- 4) Ihmisoikeudet, demokratia, tasa-arvo ja hyvä hallinto
- 5) Tietoliikenne ja tietotekniikka
- 6) Energiahuolto ja kuljetusala
- 7) Yritys- ja pankkitoiminta
- 8) Teollinen kehitys
- 9) Maa- ja kalatalous
- 10) Metsätalous
- 11) Ympäristönsuojelu
- 12) Naisten ja tyttöjen aseman parantaminen
- 13) Eos

KORTTI 4 B**Mitä tällä kortilla luetelluista kehitysyhteistyön päämääristä Te pitäisitte tärkeimpinä Suomen kehitysyhteistyössä?**

Valitkaa kolme vaihtoehtoa.

- 1) Maailmanlaajuisen turvallisuuden lisääminen
- 2) Rauhan turvaaminen kehitysmaissa
- 3) Kehitysmaiden köyhyyden vähentäminen
- 4) Rikkaiden ja köyhien maiden varallisuuserojen tasoittaminen
- 5) Taloudellisen vuorovaikutuksen lisääminen
- 6) Suomalaisten yritysten auttaminen kehitysmaiden markkinoille
- 7) Väestönkasvun hillitseminen
- 8) Kehitysmaiden auttaminen omavaraisuuteen
- 9) Tasa-arvon, kansanvallan ja ihmisoikeuksien edistäminen
- 10) Suomen ja suomalaisten kansainvälistyminen
- 11) Ympäristöuhkien torjuminen ja ympäristönsuojelun edistäminen 216
- 12) Tartuntatautien kuten HIV:in ja AIDS:in torjunta
- 13) EOS

KORTTI 4 C

Mitä mieltä olette Suomen kauppapolitiikan ja kehitysyhteistyöpolitiikan keskinäisestä suhteesta?

Mikä tällä kortilla olevista vaihtoehdoista vastaa lähinnä omaa mielipidettänne?

- 1) Kauppapolitiikkaa ja kehitysyhteistyöpolitiikkaa ei tule sekoittaa toisiinsa
- 2) Kauppapolitiikkaa pitää harjoittaa siten, ettei se syö pohjaa kehitysyhteistyön onnistumiselta
- 3) Kehitysyhteistyön pitää tukea kauppapolitiikkaa, esimerkiksi suomalaisten yritysten vientiponnistuksia
- 4) Kauppapolitiikan ja kehitysyhteistyöpolitiikan tavoitteiden tulee olla sopusoinnussa keskenään
- 5) Eos

Onko Suomessa saatavilla riittävästi tietoa kehitysyhteistyöstä ja kehitysmaista?

- 1) Kyllä
- 2) Ei
- 3) Eos

KORTTI 4 D**Kuinka luotettavana pidätte seuraavilta tahoilta saamaanne tietoa kehitysmaista ja kehitysyhteistyöstä?**

Vastatkaa tämän kortin vaihtoehtoja käyttäen.

Viranomaisten antama tieto

- 1) Erittäin luotettavaa
- 2) Melko luotettavaa
- 3) Ei kovin luotettavaa
- 4) Erittäin epäluotettavaa
- 5) Eos

Kansalaisjärjestöjen antama tieto

- 1) Erittäin luotettavaa
- 2) Melko luotettavaa
- 3) Ei kovin luotettavaa
- 4) Erittäin epäluotettavaa
- 5) Eos

Tiedotusvälineiden antama tieto

- 1) Erittäin luotettavaa
- 2) Melko luotettavaa
- 3) Ei kovin luotettavaa
- 4) Erittäin epäluotettavaa
- 5) Eos

Mistä Te olette saanut tietoa kehitysyhteistyöstä ja kehitysmaista?

Sanokaa enintään kolme vaihtoehtoa.

- 1) Televisiosta
- 2) Radiosta
- 3) Sanomalehdistä
- 4) Yleisaikakauslehdistä
- 5) Alan erikoislehdistä (Kehitys, Kumppani, Kehitysuutiset)
- 6) Internetistä yleensä
- 7) Internetin erityissivuilta (global.finland.fi, www.kepa.fi, www.maailma.net)
- 8) Kansalaisjärjestöiltä
- 9) Yleisötilaisuuksista, näyttelyistä
- 10) Koulusta tai opiskelun yhteydessä
- 11) Kirjoista
- 12) Perheenjäseniltä, ystäviltä, tuttavilta
- 13) Työpaikalta
- 14) Harrastuksista, matkoilta
- 15) Muualta, mistä?
- 16) Eos

- 17) Avustusjärjestöiltä

KORTTI 4 E

YK:n suositus on, että teollisuusmaat käyttäisivät kehitysyhteistyöhön 0,7 % bruttokansantulostaan. Mikä on käsityksenne mukaan Suomen kehitysyhteistyön nykyinen osuus bruttokansantulostamme?

Valitkaa tällä kortilla olevista vaihtoehdoista.

- 1) 0,05 %
- 2) 0,1 %
- 3) 0,3 %
- 4) 0,5 %
- 5) 0,7 %
- 6) 1,0 %
- 7) 1,5 %
- 8) 2,0 %
- 9) Yli 2 %, paljonko?
- 10) Eos

KORTTI 4 F

Suomen kehitysyhteistyömäärärahat ovat vähän yli 0,3 % bruttokansantulosta. YK:n suosituksen mukaan teollisuusmaiden pitäisi käyttää kehitysyhteistyöhön 0,7 % bruttokansantulosta. Eri teollisuusmaiden kehitysyhteistyön suuruus on 0,1-1 % bruttokansantulosta.

Kuinka suuri Suomen kehitysyhteistyön tulisi teidän mielestänne olla?

Valitkaa kortilla olevista vaihtoehdoista se, joka lähinnä vastaa mielipidettänne.

- 1) Ei yhtään
- 2) 0,1 %
- 3) 0,3 %
- 4) 0,5 %
- 5) 0,7 %
- 6) 1,0 %
- 7) 1,5 %
- 8) 2,0 %
- 9) Yli 2 %, paljonko?
- 10) Eos

Mitä mieltä olette YK:n antaman prosenttimääräisen suosituksen tarpeellisudesta; siis siitä, että 0,7 % bruttokansantuotteesta tulisi laittaa kehitysyhteistyöhön?

Kumpi seuraavista vaihtoehdoista vastaa paremmin mielipidettänne?

- 1) Yhteinen prosenttimääräinen tavoite on edelleen tarpeellinen, koska vain siten saadaan riittävästi rahaa parhaan tuloksen saavuttamiseksi kehitysyhteistyössä.
- 2) Prosenttimääräistä suositusta ei tarvita, paras tulos saavutetaan kiinnittämällä huomiota muihin asioihin.
- 3) Eos

Vastaako seuraava väittämä Teidän käsitystänne erittäin hyvin, melko hyvin, melko huonosti vai erittäin huonosti:

- **Suomen kehitysyhteistyö on tehokasta ja onnistunutta.**

- 1) Erittäin hyvin
- 2) Melko hyvin
- 3) Melko huonosti
- 4) Erittäin huonosti
- 5) Eos

Suomen hallitus osallistuu hätäavun antamiseen katastrofitilanteissa auttamalla esimerkiksi luonnononnettomuuksien ja sotien uhreja.

Oletteko yleisesti ottaen ollut erittäin tyytyväinen, melko tyytyväinen vai tyytymätön:

- **Suomen reaktion nopeuteen maailman ongelmatilanteissa?**

- 1) Erittäin tyytyväinen
- 2) Melko tyytyväinen
- 3) Tyytymätön
- 4) Eos

- **Entä avun määrään?**

- 1) Erittäin tyytyväinen
- 2) Melko tyytyväinen
- 3) Tyytymätön
- 4) Eos

- **Entä kohteiden valintaan?**

- 1) Erittäin tyytyväinen
- 2) Melko tyytyväinen
- 3) Tyytymätön
- 4) Eos

Kumpi on mielestänne tehokkaampaa kehitysyhteistyötä, kahdenvälinen yhteistyö, jossa Suomi on yhteistyössä eri kumppanimaiden kanssa vai monenkeskinen yhteistyö YK-järjestöjen tai kansainvälisten rahoituslaitosten kautta?

- 1) Kahdenvälinen yhteistyö
- 2) Monenkeskinen yhteistyö
- 3) Molempia tarvitaan, tukimuodot tukevat toisiaan
- 4) Eos

Miten kehitysmaissa toimivien suomalaisyritysten tulisi mieluummin toimia.

Kumpi seuraavista vaihtoehdoista vastaa paremmin käsitystänne?

- 1) Yritysten tulisi kantaa eettinen vastuunsa eli huolehtia siitä, että heillä noudatetaan työelämää, ihmisoikeuksia ja ympäristönsuojelua koskevia kansainvälisiä pelisääntöjä ja suosituksia.
- 2) Yritysten pitää ennen kaikkea huolehtia liiketoiminnastaan eikä niillä ole sosiaalisia vastuita.
- 3) Eos

KORTTI 4 G

Pitäisikö mielestänne kansainvälisistä pääomaliikkeistä ja valuuttavirroista kerätä jokin prosenttiosuus kehitysyhteistyöhön (ns. Tobinin vero)?

Jos pitäisi, mikä tämä osuus mielestänne voisi olla?

- 1) Kansainvälisistä pääomaliikkeistä pitäisi pidättää 1 % kehitysyhteistyöhön
- 2) Kansainvälisistä pääomaliikkeistä pitäisi pidättää 0,1% kehitysyhteistyöhön
- 3) Kansainvälisiä pääomaliikkeitä ja kehitysyhteistyötä ei tule yhdistää
- 4) Eos

YK:n yleiskokous hyväksyi syyskuussa 2000 vuosituhatjulistuksen, joka keskittyy maailmassa vallitsevaan epätasa-arvoon ja syviin kehitysongelmiin sekä asettaa konkreettisia kehitystavoitteita ja niitä tukevia osatavoitteita. Tavoitteisiin pyritään vuoteen 2015 mennessä.

Tunnetteko YK:n vuosituhatjulistuksen tavoitteita?

- 1) En
- 2) Kyllä

Osaatteko kertoa, mitä tavoitteet ovat?

- 1) Poistaa äärimmäinen köyhyys ja nälkä
- 2) Ulottaa peruskoulutus kaikille
- 3) Edistää sukupuolten tasa-arvoa ja parantaa naisten asemaa
- 4) Vähentää lapsikuolleisuutta
- 5) Parantaa odottavien äitien terveyttä
- 6) Taistella aidsia, malariaa ja muita tauteja vastaan
- 7) Taata ympäristön kestävä kehitys
- 8) Luoda globaali kumppanuus kehitykseen
- 9) Muu, mikä?
- 10) Eos

Mistä olette saanut tietoa vuosituhattajulistuksen tavoitteista?

- 1) Televisiosta
- 2) Radiosta
- 3) Sanomalehdistä
- 4) Yleisaikakauslehdistä
- 5) Alan erikoislehdistä (Kehitys, Kumppani, Kehitysuutiset)
- 6) Internetistä yleensä
- 7) Internetin erityissivuilta (global.finland.fi, www.kepa.fi, www.maailma.net)
- 8) Kansalaisjärjestöiltä
- 9) Yleisötilaisuuksista, näyttelyistä
- 10) Koulusta tai opiskelun yhteydessä
- 11) Kirjoista
- 12) Perheenjäseniltä, ystäviltä, tuttavilta
- 13) Työpaikalta
- 14) Harrastuksista, matkoilta
- 15) Muualta, mistä?
- 16) Eos

KORTTI 4 H

Tällä kortilla on vuosituhattavoitteet sellaisina kuin ne ovat.

Valitkaa kolme mielestänne tärkeintä.

- 1) Poistaa äärimmäinen köyhyys ja nälkä
- 2) Ulottaa peruskoulutus kaikille
- 3) Edistää sukupuolten tasa-arvoa ja parantaa naisten asemaa
- 4) Vähentää lapsikuolleisuutta
- 5) Parantaa odottavien äitien terveyttä
- 6) Taistella aidsia, malariaa ja muita tauteja vastaan
- 7) Taata ympäristön kestävä kehitys
- 8) Luoda globaali kumppanuus kehitykseen
- 9) Eos

**Oletteko käynyt jossakin kehitysmaassa tai onko teillä kontakteja kehitysmai-
hin tai niissä asuviin ihmisiin?**

- 1) Kyllä, olen käynyt
- 2) Kyllä, minulla on ollut kontakteja kehitysmaihiin/kehitysmaiden ihmisiin
- 3) Ei
- 4) Eos

LUOTETTAVUUSRAJATAULUKKO 95 %-TASOLLE

% -luku joka tuli tulokseksi	NÄYTTEEN TAI OSANÄYTTEEN ALARYHMÄN KOKO															
	25	50	75	100	150	200	250	300	400	500	600	800	1000	2000	3000	5000
	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%
2 tai 98	±5.6	±4.0	±3.2	±2.8	±2.3	±2.0	±1.8	±1.6	±1.4	±1.3	±1.1	±0.98	±0.9	±0.61	±0.51	±0.4
3 tai 97	±6.8	±4.9	±3.9	±3.4	±2.8	±2.4	±2.2	±2.0	±1.7	±1.5	±1.4	±1.2	±1.1	±0.75	±0.62	±0.49
4 tai 96	±7.8	±5.6	±4.5	±3.9	±3.2	±2.8	±2.5	±2.3	±2.0	±1.8	±1.6	±1.4	±1.3	±0.86	±0.71	±0.56
5 tai 95	±8.7	±6.2	±5.0	±4.4	±3.6	±3.1	±2.7	±2.5	±2.2	±2.0	±1.8	±1.5	±1.4 ¹	±0.96	±0.79	±0.62
6 tai 94	±9.5	±6.8	±5.5	±4.8	±3.9	±3.4	±3.0	±2.8	±2.4	±2.1	±2.0	±1.7	±1.5	±1.0	±0.87	±0.68
8 tai 92	±10.8	±7.7	±6.2	±5.4	±4.4	±3.8	±3.4	±3.1	±2.7	±2.4	±2.2	±1.9	±1.7	±1.2	±0.99	±0.77
10 tai 90	±12.0	±8.5	±6.9 ³	±6.0	±4.9 ³	±4.3	±3.8	±3.5	±3.0	±2.7	±2.5	±2.1	±1.9	±1.3	±1.1	±0.85
12 tai 88	±13.0	±9.2	±7.5	±6.5	±5.3	±4.6	±4.1	±3.8	±3.3	±2.9	±2.7	±2.3	±2.1	±1.4	±1.2	±0.92
15 tai 85	±14.3	±10.1	±8.2	±7.1	±5.9	±5.1	±4.5	±4.1	±3.6	±3.2	±2.9	±2.5	±2.3	±1.6	±1.3	±1.0 ²
20 tai 80	±16.0	±11.4	±9.2	±8.0	±6.6	±5.7	±5.0	±4.6	±4.0	±3.6	±3.3	±2.8	±2.5	±1.8	±1.4	±1.1
25 tai 75	±17.3	±12.3	±10.0	±8.7	±7.1	±6.1	±5.5	±5.0	±4.3	±3.9	±3.6	±3.0	±2.8	±1.9	±1.6	±1.2
30 tai 70	±18.3	±13.0	±10.5	±9.2	±7.5	±6.5	±5.8	±5.3	±4.6	±4.1	±3.8	±3.2	±2.9	±2.0	±1.7	±1.3
35 tai 65	±19.1	±13.5	±11.0	±9.5	±7.8	±6.8	±6.0	±5.5	±4.8	±4.3	±3.9	±3.3	±3.1	±2.1	±1.7	±1.4
40 tai 60	±19.6	±13.9	±11.3	±9.8	±8.0	±7.0	±6.2	±5.7	±4.9	±4.4	±4.0	±3.4	±3.1	±2.2	±1.8	±1.4
45 tai 55	±19.8	±14.1	±11.4	±9.9	±8.1	±7.0	±6.2	±5.8	±5.0	±4.5	±4.1	±3.5	±3.2	±2.2	±1.8	±1.4
50 tai 50	±20.0	±14.2	±11.5	±10.0	±8.2	±7.1	±6.3	±5.8	±5.0	±4.5	±4.1	±3.5	±3.2	±2.2	±1.8	±1.4

Esimerkki 1

Jos 1000 hengen otoksesta 5 % oli ostanut tuotetta, on oikea tulos ±1.4 % eli koko väestössä on 95 % luotettavuustason mukaan 3.6 – 6.4 % tuotetta ostaneita.

3.1.2000/tpi

Esimerkki 2

Oletetaan ennen tutkimusta, että tuotteen osuus markkinoista on noin 15 %. Halutaan selvittää asia ±1 %:n tarkkuudella. Tarvitaan tutkimus, jossa näyte on 5000 (esimerkiksi Taloustutkimuksen kirjekysely).

Esimerkki 3

Jos 1000 vastaajan joukosta 15 – 19 vuotiaita on 150 henkilöä ja heistä ilmoitti ostavansa säännöllisesti tuotetta X 10 %. Todellinen luku on 95 %-tasolle 10 % ±4.9 eli 5.1 – 14.9 %.
Jos kokonaisnäyte olisi ollut vain puolet eli 500, tällöin tulos olisi 10 ±6.9 eli 3.1 – 16.9 %, eli 15-19 -vuotiaita olisi 75 kpl.